

GAUSDAL KOMMUNE

-offensiv og spennende!

Gausdal Kommune
2651 Østre Gausdal
Servicetorget tlf: 61 22 45 92
Sentralbord tlf: 61 22 44 00
Faks: 61 22 09 54

Regnskap 2016

Avlagt

INNHOLDSFORTEGNELSE:

REGNSKAPSPRINSIPPER mv.....	4
Beskrivelse av regnskapsprinsipper	4
Organisering av kommunens virksomhet	6
OBLIGATORISKE REGNSKAPSSKJEMA.....	8
Regnskapsskjema 1A Driftsregnskapet.....	8
Regnskapsskjema 1B Driftsregnskapet, fordelt på planområder	9
Regnskapsskjema 2A Investeringsregnskapet.....	10
Regnskapsskjema 2B Investeringsregnskapet, fordelt på planområde	11
Øvrige investeringsutgifter utover regnskapsskjema 2B	14
Regnskapsskjema 3 Balanse	16
Regnskapsskjema 4 Økonomisk oversikt – drift.....	17
Regnskapsskjema 5 Økonomisk oversikt – investering	18
FORSKRIFTSBESTEMTE NOTER	19
NOTE nr. 1 Endring i arbeidskapital	19
Endring i arbeidskapital bevilgningsregnskapet (drift og investering)	19
Endring i arbeidskapital balansen.....	20
NOTE nr. 2 Ytelser til ledende personer, revisor og årsverk/ansatte i kommunen	20
Årsverk.....	20
Godtgjørelse til rådmann og ordfører.....	20
Revisjonshonorarer	21
NOTE nr. 3 Pensjonsforpliktelser	21
Årets pensjonskostnad, premieavvik og estimatavvik	22
NOTE nr. 4 Varige driftsmidler (anleggsmidler)	24
NOTE nr. 5 Aksjer og andeler (anleggsmidler).....	25
Oversikt over aksjer og andeler	26
Oversikt over aksjeutbytte.....	27
NOTE nr. 6 Salg av finansielle anleggsmidler og andel avkastning av innskutt kapital.....	27
Salg av finansielle anleggsmidler	27
Markedsbaserte finansielle anleggsmidler.....	27
Egenkapital innskudd KLP	27
NOTE nr. 7 Langsiktig gjeld og avdrag på lån.....	28
Minimumsavdrag.....	28
Langsiktig gjeld i henhold til kommunelovens § 50 nr. 6	29
NOTE nr. 8 Renter- Sikring	29
Sikringsdokumentasjon.....	29
Sikringsinstrument	30
Sikringsobjekt.....	30
NOTE nr. 9 Garantiansvar.....	30
NOTE nr. 10 Andre vesentlige forpliktelser	31
Utbyggingsavtaler	31
Tvister	31
Sum gjeldsforpliktelser.....	32
NOTE nr. 11 Finansielle eiendeler og forpliktelser vurdert til virkelig verdi, herunder markedsbaserte finansielle omløpsmidler.....	32
NOTE nr. 12 Avsetninger og bruk av avsetninger	33
NOTE nr. 13 Strykninger	37

NOTE nr. 14 Opplysninger om egenkapitalkontoene	37
Prinsippendringer	37
Regnskapsmessig mindreforbruk i drift	38
Regnskapsmessig udisponert i investeringsregnskapet.....	38
NOTE nr. 15 Kapitalkontoen	39
NOTE nr. 16 Investeringer i nybygg og nyanlegg	40
Oversikt over vesentlige investeringer i nybygg og nyanlegg.....	40
NOTE nr. 17 Vesentlig overføringer mottatt til finansiering av investeringer	41
NOTE nr. 18 Selvkost	42
Oversikt gebyrfinansiert selvkosttjenester	42
Selvkost GLØR	44
NOTE nr. 19 Usikre forpliktelser og hendelser etter balansedagen.....	44
NOTE nr. 20 Spesifikasjon av uvanlige og vesentlige poster og transaksjoner.....	45
Skatt og inntektsutjevning	45
Refusjon ressurskrevende tjenester	45
Tap på fordringer	45
NOTE nr. 21 Virkning av endring av regnskapsprinsipper, regnskapsestimer og korrigerings av tidligere års feil.....	45
NOTE nr. 22 Eiendeler, gjeld og EK overdratt til KF ved etablering. Eiendeler gjeld og EK mottatt fra KF ved avvikling.	45
NOTE nr. 23 Mellomværende med KF/§ 27	45
NOTE nr. 24 Overføringer til/fra § 27- samarbeid	46
Regionrådet for Lillehammerregionen	46
Felles Landbrukskontor for Lillehammerregionen	47
Eioff- samarbeid vedrørende SD-anlegg	47
Frisklivssentral for Lillehammerregionen	48
TILLEGG TIL REGNSKAPET.....	49
Tillegg nr 1. Kommunens fondsbeholdning pr 31.12.2016.....	49

REGNSKAPSPRINSIPPER mv.

Beskrivelse av regnskapsprinsipper

Regnskapet er utarbeidet i henhold til bestemmelsene i kommuneloven, forskrifter og god kommunal regnskapsskikk.

Regnskapsprinsipper

All tilgang og bruk av midler i løpet av året som vedrører kommunens og fylkeskommunens virksomhet fremgår av driftsregnskapet eller investeringsregnskapet. Regnskapsføring av tilgang og bruk av midler bare i balanseregnskapet gjøres ikke.

Alle utgifter, utbetalinger, inntekter og innbetalinger er regnskapsført brutto. Dette gjelder også interne finansieringstransaksjoner. Alle kjente utgifter, utbetalinger, inntekter og innbetalinger i året er tatt med i årsregnskapet, enten de er betalt eller ikke. For lån er kun den delen av lånet som faktisk er brukt i løpet av året ført i investeringsregnskapet. Den delen av lånet som ikke er brukt, er registrert som memoriapost.

I den grad enkelte utgifter, utbetalinger, inntekter eller innbetalinger ikke kan fastsettes eksakt ved tidspunktet for regnskapsavleggelsen, registreres et anslått beløp i årsregnskapet.

Klassifisering av anleggsmidler og omløpsmidler

I balanseregnskapet er anleggsmidler eiendeler bestemt til varig eie eller bruk for kommunen. Andre eiendeler er omløpsmidler. Fordringer knyttet til egen vare- og tjenesteproduksjon, samt markedsbaserte verdipapirer som inngår i en handelsportefølje er omløpsmidler. Andre markedsbaserte verdipapirer er klassifisert som omløpsmidler med mindre kommunen har foretatt investeringen ut fra næringspolitiske eller samfunnsmessige hensyn. I slike tilfeller er verdipapirene klassifisert som anleggsmidler.

Andre fordringer er omløpsmidler dersom disse forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet. Ellers er de klassifisert som anleggsmidler.

Kommunen følger KRS (F) nr. 4 Avgrensningen mellom driftsregnskapet og investeringsregnskapet. Standarden har særlig betydning for skille mellom vedlikehold og påkostning i forhold til anleggsmidler. Utgifter som påløper for å opprettholde anleggsmiddelet kvalitetsnivå utgiftsføres i driftsregnskapet. Utgifter som representerer en standardheving av anleggsmiddelet utover standarden ved anskaffelsen utgiftsføres i investeringsregnskapet og aktiveres på anleggsmiddelet i balansen.

Klassifisering av gjeld

Langsiktig gjeld er knyttet til formålene i kommunelovens § 50 med unntak av likviditetstrekkrettighet/ likviditetslån jmf. KL § 50 nr 5. All annen gjeld er kortsiktig gjeld.

Neste års avdrag på utlån inngår i anleggsmidler og neste års avdrag på lån inngår i langsiktig gjeld.

Prinsippendringer i året

Dersom det har vært prinsippendringer i året, føres dette mot egne konti for prinsippendringer, påvirker ikke drifts- eller investeringsregnskapet.

Vurderingsregler

Omløpsmidler er vurdert til laveste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi. Markedsbaserte finansielle omløpsmidler er vurdert til virkelig verdi.

Utestående fordringer er vurdert til pålydende med fradrag for forventet tap

Anleggsmidler er vurdert til anskaffelseskost. Anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives med like store årlige beløp over levetiden til anleggsmiddelet. Avskrivningene starter året etter at anleggsmidlet er anskaffet / tatt i bruk av virksomheten. Avskrivningsperiodene er i tråd med § 8 i forskrift om årsregnskap og årsberetning.

Anleggsmidler som har hatt verdifall som forventes ikke å være forbigående er nedskrevet til virkelig verdi i balansen.

Vurderingene for eiendeler gjelder tilsvarende for kortsiktig og langsiktig gjeld. Opptakskost utgjør gjeldspostens pålydende i norske kroner på det tidspunkt som gjelden oppstår. Låneomkostninger (gebyrer, provisjoner mv.), samt over- og underkurs er finansutgifter og inntekter.

Selvkostberegninger

Innenfor de rammer der selvkost er satt som den rettslige rammen for hva kommunen kan kreve i gebyrer, beregner kommunen selvkost etter retningslinjer gitt av Kommunal- og regionaldepartementet i dokument H-3/14, februar 2014. "Viktige kommunale tjenester der selvkost setter den øvre rammen for brukerbetalingen".

- Renovasjon
- Vann og avløp
- Plan- og byggesaksbehandling
- Kart- og delingsforretning
- Feiertjenester.

Merverdiavgiftsplikt og momskompensasjon

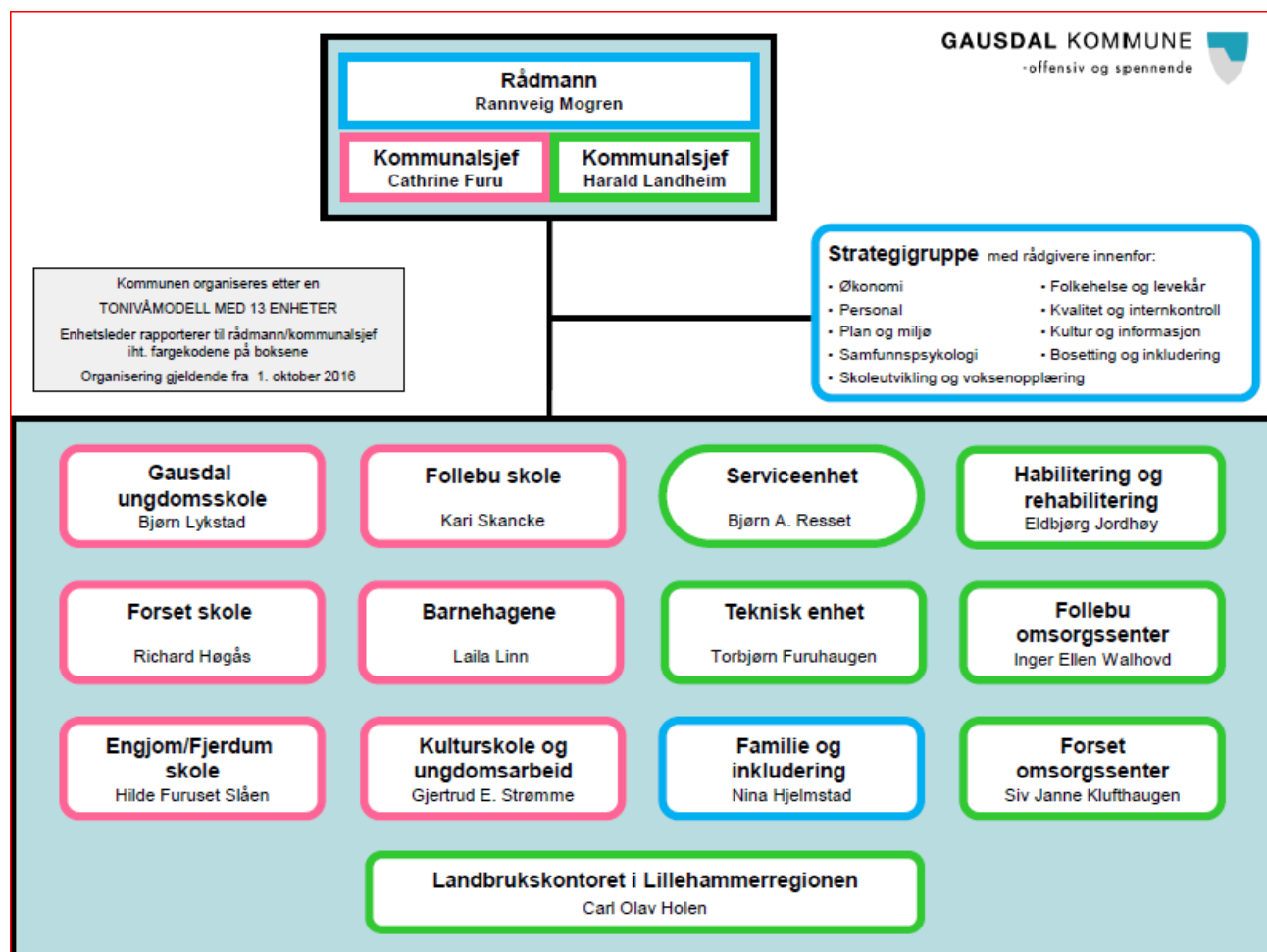
Kommunen følger reglene i merverdiavgiftsloven for de tjenesteområdene som er omfattet av loven. For kommunens øvrige virksomhet krever kommunen momskompensasjon. Mottatt kompensasjon for betalt merverdiavgift er finansiert av kommunene gjennom redusert statstilskudd i inntektssystemet.

Avslutning av regnskapet.

Drift: Driftsregnskapet er avsluttet etter gjeldende bestemmelser.

Investering: Investeringsprosjekter er i hovedsak finansiert av lån, salgsinntekter, tilskudd og kompensert merverdiavgift.

Organisering av kommunens virksomhet

Den samlede virksomheten til kommunen er organisert innenfor kommunens ordinære organisasjon med disse unntak:

Følgende administrative områder/tjenesteområder ivaretas gjennom formalisert interkommunalt samarbeid:

- Skatt/innfordring inkl. arbeidsgiverkontroll (Øyer kommune er vertskommune)
- Regnskap, fakturering, skanning og lønn (Lillehammer kommune er vertskommune)
- Landbrukskontoret (Gausdal kommune er vertskommune)
- Kontrollutvalgssekretariatet Innlandet (Oppland fylkeskommune er vertskommune)
- Regionrådet (Gausdal kommune fører regnskapet, Oppland fylkeskommune er vertskommune)
- Eioff SD-anlegg (Gausdal kommune er vertskommune)
- Det arkivfaglige samarbeidet IKA Opplandene
- Lillehammer Region Brannvesen (inkludert feiing) (Lillehammer kommune er vertskommune)
- Intermediære plasser (Lillehammer, Øyer, Ringebu og Gausdal kommune) (Lillehammer kommune er vertskommune)
- Øyeblikkelig hjelp (Lillehammer, Øyer, Ringebu, nordre Ringsaker og Gausdal kommune) (Lillehammer kommune er vertskommune)
- Interkommunal legevakt (Lillehammer, Øyer, Ringebu, Gausdal og nordre del av Ringsaker kommune) (Lillehammer kommune er vertskommune)

- Samhandling- og utviklingsenhet for pleie og omsorgstjenester (Lillehammer er vertskommune)
- INOFF. Innkjøpsfaglig samarbeid med Lillehammer, Gausdal, Øyer, Ringeby og Nord-Fron kommune samt Oppland fylkeskommune.
- Interkommunal Frisklivssentral. Samarbeid mellom Lillehammer, Gausdal, Øyer kommune. (Gausdal kommune er vertskommune)
- Idrett i skole. Samarbeid mellom Lillehammer og Gausdal kommuner. Lillehammer er vertskommune.
- NAV. Samarbeid mellom Lillehammer og Gausdal. Lillehammer er vertskommune.

Kommunen er deltaker i følgende interkommunale selskap:

- Renovasjon - Glør IKS
- Revisjon - Innlandet revisjon IKS
- Gudbrandsdal Krisesenter IKS

Tjenester løst av andre:

- Kommunen kjøper sine IT-tjenester av IKOMM AS der kommunen er medeier.
- Innkjøps samarbeid, kjøper tjeneste fra Lillehammer kommune

Kommunen har per 31.12.2016 én privat familiebarnehage og tre private barnehager. Disse bidrar til at kommunen har en svært god barnehagedekning.

OBLIGATORISKE REGNSKAPSSKJEMA

Regnskapsskjema 1A Driftsregnskapet

Alle tall i 1000					
Regnskapsskjema 1A - Driftsregnskapet					
	Note	Regnskap 2016	Regulert budsjett 2016	Opprinnelig budsjett 2016	Regnskap 2015
FRIE DISPONIBLE INNTEKTER					
Skatt på inntekt og formue	20	-141 000	-131 949	-131 949	-129 805
Ordinært rammetilskudd	20	-192 414	-193 779	-192 920	-189 221
Eiendomsskatt annen eiendom		-2 022	-1 757	-1 757	-2 007
Eiendomsskatt boliger og fritidsboliger		-21 704	-22 600	-22 600	-21 200
Andre direkte eller indirekte skatter		-1 829	-1 300	-1 300	-1 702
Andre generelle statstilskudd		-6 258	-6 313	-4 837	-5 596
Sum frie disponible inntekter		-365 227	-357 698	-355 363	-349 531
FINANSINNTEKTER/-UTGIFTER					
Renteinntekter og utbytte	5,11	-14 701	-15 957	-15 957	-16 508
Gevinst finansielle instrumenter (omløpsmidler)		0	0	0	0
Renteutgifter, provisjoner og andre finansutgifter	7,8	13 674	15 562	15 562	14 735
Tap på finansielle instrumenter (omløpsmidler)		0	0	0	0
Avdrag på lån	7	18 526	18 610	18 910	17 962
Netto finansinntekter/-utgifter		17 498	18 215	18 515	16 190
AVSETNINGER OG BRUK AV AVSETNINGER					
Til dekning av tidligere års regnskapsmessige merforbruk		0	0	0	0
Til ubundne avsetninger	12	7 363	7 363	0	12 282
Til bundne avsetninger	12	2 100	1 300	1 300	2 047
Bruk av tidligere års regnskapsmessige mindreforbruk	12	-6 843	-6 843	0	-11 186
Bruk av ubundne avsetninger	12	-20 998	-20 998	-20 998	-14 263
Bruk av bundne avsetninger		0	0	0	0
Netto avsetninger		-18 377	-19 178	-19 698	-11 120
FORDELING					
Overført til investeringsregnskapet		300	300	0	0
Til fordeling drift		-365 806	-358 361	-356 546	-344 462
Sum fordelt til drift (fra skjema 1B)		354 932	358 361	356 546	337 619
Regnskapsmessig merforbruk/mindreforbruk		-10 874	0	0	-6 843

Regnskapsskjema 1B Driftsregnskapet, fordelt på planområder

Regnskapsskjema 1B - Driftsregnskapet, fordelt på Planområde						Alle tall i 1000
	Tall i 1000 kroner	Note	Regnskap 2016	Regulert budsjett 2016	Opprinnelig budsjett 2016	Regnskap 2015
	Fra budsjettskjema 1A:					
	Til fordeling drift		354 932	358 361	356 546	337 619
Plan-						
omr	Netto driftsutgifter pr Planområde					
1	Administrative fellestjenester	2	27 016	27 075	27 634	27 556
2	Næring og miljø	9,10,24	6 141	6 090	5 325(*)	4 702
3	Skole		73 330	74 966	74 513	75 244
4	Barnehage	10	40 880	39 661	38 571	39 077
5	Kultur og fritid		12 031	11 844	10 606(**)	11 960
6	Teknisk drift	18	10 427	8 637	7 737(**)	8 518
7	Bygg/eiendom/areal	18,24	38 033	41 126	44 257	36 779
8	Interkommunale samarbeid	24	0	0	0	0
9	Barn og familie		17 830	16 785	15 981	16 027
10	Sosiale tjenester og sysselsetting		14 442	14 107	13 172	12 540
11	Helse	20,24	48 263	48 845	46 763	41 928
12	Omsorg	10,20	94 005	95 288	93 421	87 454
13	Generelle utgifter og inntekter	3	-27 467	-26 064	-21 434	-24 165
	Netto for Planområde		354 932	358 361	356 546	337 619

(*) Bruk av næringsfond ble i opprinnelig budsjett for 2016 ført under skjema 1A, mens det skulle ha vært ført på skjema 1B. Dette er derfor korrigert, og det vil av den grunn være en differanse på 1.236.000 kr innbyrdes mellom skjema 1A og 1B i forhold til det tilsvarende skjema inntatt i Strategiplanen for 2016-2019.

(**) Funksjon 3801 har blitt endret knytting fra planområdet 5 «Kultur og fritid» til planområde 6 «Teknisk drift» etter opprinnelig budsjett for 2016 ble ført.

Regnskapsskjema 2A Investeringsregnskapet

Regnskapsskjema 2A - Investeringsregnskapet					
					Alle tall i 1000
Tall i 1000 kroner	Note	Regnskap 2016	Regulert budsjett 2016	Opprinnelig Budsjett 2016	Regnskap 2015
FINANSIERINGSBEHOV					
Investeringer i anleggsmidler	4,10,16	75 228	112 047	133 050	67 776
Utlån og forskutteringer		7 818	17 990	6 000	1 652
Kjøp av aksjer og andeler	5	1 258	1 050	1 050	1 059
Avdrag på lån	7	7 408	3 800	3 800	8 121
Avsetninger	12	3 837	1 444	0	7
Årets finansieringsbehov		95 549	136 331	143 900	78 614
FINANSIERING					
Bruk av lånemidler		-68 519	-111 681	-115 036	-47 523
Inntekter fra salg av anleggsmidler		-3 761	-2 139	-1 000	-3 600
Tilskudd til investeringer	17	-530	0	0(*)	0
Kompensasjon merverdiavgift		-9 336	-14 603	-21 364	-9 926
Mottatte avdrag på utlån og refusjoner	10,16,17	-12 298	-6 500	-6 500(*)	-15 045
Andre inntekter		-47	0	0	-1
Sum ekstern finansiering		-94 492	-134 923	-143 900	-76 095
Overført fra driftsregnskapet		-300	-300	0	0
Bruk av avsetninger	12	-757	-1 108	0	-2 519
Sum finansiering		-95 549	-136 331	-143 900	-78 614
Udekket / Udisponert		0	0	0	0

(*) I opprinnelig budsjett for 2016 er det oppført 3.300.000 kr underposten tilskudd til investeringer. Dette beløpet skulle ha vært oppført under posten «mottatte avdrag på utlån og refusjoner» i stedet. Det er derfor her et avvik i forhold til opprinnelig vedtatt budsjett for 2016.

Regnskapsskjema 2B Investeringsregnskapet, fordelt på planområde

Alle tall i 1000

REGNSKAPSSKJEMA 2B INVESTERINGSREGNSKAPET FORDELTE PER PLANOMRÅDE						
Prosjekt	Prosjektnavn	Note	Regnskap 2016	Justert budsjett 2016	Opprinnelig budsjett 2016	Regnskap 2015
	Planområde 1 Administrative fellestjenester					
91108	ESA - digitalisering hist. arkiv		721	576	-	611
91109	Videre internettsatsing, 3-1 samarb.		64	2 603	3 500	-
91110	Skjema på nett		9	-	-	-
91126	System for E-Handel		329	328	-	421
91130	Oppgradering økonomisystemet		553	453	-	179
	Sum planområde 1 Administrative fellestjenester		1 677	3 960	3 500	1 211
	Planområde 2 Næring og miljø					
97200	Bøsbrua 2015		1 796	1 321	-	379
98001	Flomsikring Fossberg m.m		-	450	-	-
	Sum planområde 2 Næring og miljø		1 796	1 771	-	379
	Planområde 3 Skole					
91128	Hypernett skoleadm.					2
91129	iPad i skole		58	46	-	-
91143	Office 365 i skolene		26	21	-	-
	Sum planområde 3 Skole		85	67	-	2
	Planområde 4 Barnehage					
91124	Hypernett barnehage		-	-	-	5
	Sum planområde 4 Barnehage		-	-	-	5
	Planområde 5 Kultur og fritid					
95105	Investeringsstilskudd kirkelig fellesråd		700	698	350	500
95106	Utvivelse Follebu Kirkegård		-	-	-	533
95250	Inv. meråpent bibliotek		13	-	-	419
95701	Grunnerer ny idrettsplass		3 265	2 901	-	-
	Sum planområde 5 Kultur og fritid		3 978	3 599	350	1 452
	Planområde 6 Teknisk drift					
86100	Gang-/sykkelvei FV 337 Skei-prosjektering		78	-	-	127
86350	Tilknytningsprosjekt vann og avløp					1
94240	Veisten boligfelt, VVA		4 092	4 500	-	-
94253	Forskjøning Forset etp. 2					1 043
95602	Veg - Steinsmoen industriområde		351	152	-	1 123
95605	Overvannsplan-/tiltak Heggen boligfelt		1 861	2 278	-	1 644
95606	Steine næringsområde - vegdekke			100		
95620	Asfalt Heggen øvre		772	600	-	-
96006	Gemini VA ledningskart					4
96007	Hovedplan VA					134
96010	Gemini VA		-	100	-	-
96040	Rammebevilgning vann og avløp		-	496	19 200	-
96050	Rammebevilgning øvrige tekniske anlegg		-	436	3 700	-
96060	Rammebevilgning utbyggingsområder		-	935	5 600	-
96205	Forset, sanering oljetanker					207
96542	Etabl. av brannhydr i tettbeb		-	195	-	11
96546	Skei w, utvidelse vannbeh anlegg		1 180	1 134	-	427
96550	Råvannspumpestasjon Skeiselva		6	339	-	163

96552	Oppdatering overvåkningsanlegg		112	274	-	227
96553	Rehab Bø-Aulestad					119
96555	HB Sør-Skei					6
96556	VA Skei RA - Nersetra		10 797	13 102	-	684
96557	Fornyng avløpspumpestasjon		122	82	-	418
96559	Vannledning Snippen - Skeikampen					155
96634	Sanering ledningnett VA		927	1 455	-	2 112
96636	Rehab avløpsledning Holshagen		7	91	-	15
96637	Kummerking		8	200	-	32
96641	Rehab Skei - Svingvoll		1 755	1 948	-	52
96642	Forset w - utvidelse rentvannstank		425	1 351	-	134
96786	Rehab bruer					6
96789	Forprosjekt g/s veg Svingvoll-Brustuen		78	143	-	7
96791	Veg og flomsikring		2 831	3 741	-	2 897
96810	Gatelysprosjekt		541	-265	-	265
96813	Riving hovedpumpestasjon - ny lagerhall					1 626
96915	Utbyggingsavtale Glåmhaugen	10				1 089
96925	Utbyggingsavtale Skeislia Hytteområde	10	796	-	-	891
97520	EPC-Gatelys	16	673	-	-	2 558
	Sum planområde 6 Teknisk drift		27 414	33 387	28 500	18 177
	Planområde 7 Bygg / eiendom / areal					
82120	Gausdal ungdomsskole, nærmiljøanlegg og aktivitetskiosk		21	-	-	341
82138	Aktiv for andre (GUS)		102	-	-	18
91123	Pålegg investering etter brannsyn		9	-	-	186
91125	Oppgradering nettverksutstyr		249	1 100	1 100	-
91131	Plania Web		253	202	-	-
91142	Linjeprojektet, nye fiberkabler		59	47	-	-
91310	EPC-kontrakter	16	562	22 078	11 600	1 099
92103	Kloranlegg basseng GUS		99	99	-	192
92108	Rehabilitering Gausdal ungdomsskole		3 935	3 518	2 100	154
92251	Lekeapparater barnehagene		22	-	-	278
92253	Follebu skole, inventar ny klasse		167	350	150	-
92307	Fjerdum barnehage- endring bhg- struktur	16	361	500	500	-
92308	Forset barnehage, asfaltering		260	260	-	-
92404	Forstudie skolebygg/struktur		1 944	2 021	-	1 234
92456	Kornhaug barnehage - rehabilitering tak					103
92457	Kornhaug barnehage- rehabilitering		135	136	-	-
92506	Gausdal ungdomsskole, uteområde					3
92510	Fjerdum skole, nybygg/rehabilitering	16	4 820	20 000	60 000	3
92511	Fjerdum barnehage, nybygg/ombygging		165	-	-	-
93137	Bygging av ungdomsboliger	16	5 735	6 442	20 000	372
93138	Nødlys Follebu omsorgssenter, etter pålegg		92	100	-	-
93144	Nytt legesenter	16	423	465	-	21 497
93147	Forset oms.senter-rehab.takkonstruksjon		94	1 000	-	25
93154	Forsettuget - rehabilitering kjølerom					66
93155	Rehab. avd. kjøkken Follebu omsorgssenter		837	837	-	25
93157	Follebu oms- heis omsorgsboliger		73	100	950	-
93158	Ombygging og tilbygg Flatland nedre		285	-	-	-
93159	Ombygging Flatland øvre		358	-	-	-
93160	Ombygging base hjemmetjenesten Forset		36	200	-	-
93561	Elektronisk nøkkelkortsystem omsorg		149	300	-	-
93600	Rammebevligning inv Pleie og omsorg		17	1 152	3 700	-

94111	Gausdal idrettshall, ny hall		172	250	-	39
94112	Renholdsmaskin Gausdal Arena		164	164	-	-
94214	Kjøp og salg av grunn		49	-	-	42
94219	Veisten boligfelt		486	137	-	863
94240	Veisten boligfelt, VVA					1 484
94245	Bjørndalsvollen Industriområde		580	636	400	3 172
94249	Heggeskogen boligfelt etp 3 VVA		564	335	-	2 044
94252	Heggeskogen etp 4		35	997	-	-
94254	Salg Heggen 3					1
94510	Salg av tomter Fjerdumsenga		63	-	-	69
94520	Salg av tomter Heggen		40	-	-	16
94550	Salg av tomter Holshågån boligfelt		32	-	-	-
94560	Salg av tomter Sollia boligfelt		22	-	-	17
94570	Salg av tomter Svingvoll boligfelt		1	-	-	-
94580	Salg av tomter Bødal		3	-	-	-
95600	Steinsmoen industriområde		5	-	-	28
95630	Veg Bjørndalsvollen		528	500	-	-
95700	Ny idrettsplass					68
95701	Grunnerverv ny idrettsplass					32
96070	Rammebevilgning planområde 7 for øvrig		-	2 957	-	-
97101	DTM m/ laserskanning av høyder					119
97102	Innkjøp av ny GPS					183
97302	Salg næringsstomt Follebu sentrum BF 4					70
97402	Rehabilitering Brunshågån 2B					158
97403	Rehabilitering Flatavegen 14 A		218	218	-	-
97501	EPC-Gausdal ungdomsskole	16	4 466	-	-	4 474
97502	EPC-Follebu omsorgssenter	16	2 056	-	-	3 361
97503	EPC-Forset omsorgssenter	16	2 067	-	-	599
97504	EPC-Forset barnehage	16	74	-	-	9
97505	EPC-Forset skole	16	65	-	-	9
97506	EPC-Kornhaug barnehage	16				205
97507	EPC-Bjørkvín	16	220	-	-	9
97508	EPC-Driftstasjonen	16				330
97509	EPC-Myra barnehage	16	24	-	-	9
97510	EPD-Flatland	16				72
97511	EPC-Administrasjonshuset	16	6 214	-	-	447
97512	EPC-Gausdal Arena	16				9
97513	EPC- Fjerdum skole og bhg	16	348	-	-	-
97514	EPC-Follebu Skole	16	4	-	-	-
99200	Korr vedr justeringsregler inv mva/momskomp		194	-	-	194
	Sum planområde 6 Teknisk drift		39 956	67 101	100 500	43 728
	Planområde 9 Barn og familie					
0	Leasingbil Barn/familie		-	200	-	-
	Sum planområde 9 Barn og familie		-	200	-	-
	Planområde 10 Sosiale tjenester og sysselsetting					
91144	Visma Flyktning		15	12	-	-
	Sum planområde 10 Sosiale tjenester og sysselsetting		15	12	-	-
	Planområde 11 Helse					
91127	EPJ - Elektronisk pasientjournal		4	-	-	1 708
93010	Skanning pasientjournaler legesenter		248	750	-	-
93550	Kjøp av legepraksis					679
	Sum planområde 11 Helse		251	750	-	2 387

	Planområde 12 Omsorg					
0	Leasingbiler hjemmetjenesten					336
91141	TRUST IKT					39
93560	Velferdsteknologi		56	-	-	-
93650	Rammebudsj omsorg ikke-bygningmessig art		-	1 200	200	-
	Sum planområde 12 Omsorg		56	1 200	200	375
	Planområde 13 Generelle utgifter og inntekter					
99116	Salg av aksjer					59
	Sum planområde 13 Generelle utgifter og inntekter		-	-	-	59
	Sum investering i anleggsmidler		75 228	112 047	133 050	67 775

Øvrige investeringsutgifter utover regnskapsskjema 2B

ØVRIGE INVESTERINGSUTGIFTER UTOVER REGNSKAPSSKJEMA 2B							Alle tall i 1000
Prosjekt	Prosjektnavn	Note	Regnskap 2016	Justert budsjett 2016	Opprinnelig budsjett 2016	Regnskap 2015	
99101	Avdrag startlån		3 162	3 800	3 800	3 419	
99101	Ekstraordinære avdrag startlån		4 247	-	-	4 702	
99101	Utlån		7 818	17 990	6 000	1 652	
	Visit Lillehammer, konvertering ansvarlig lån til aksjer					25	
	Kjøp av aksjer Lillehammer og Gudbrandsdal Kunnskapspark as (Skåppå as)					30	
99500	Egenkapitalinnskudd KLP	6	1 258	1 050	1 050	1 004	
	Avsetning til ubundne investeringsfond	12	1 744	1 444	-		
	Avsetning til bundne investeringsfond	12	2 093	-		7	
	Sum øvrige investeringsutgifter		20 321	24 284	10 850	10 839	
	Sum investeringsutgifter fra skjema 2B		75 228	112 047	133 050	67 775	
	Sum investeringsutgifter		95 549	136 331	143 900	78 614	

INNETEKTER I INVESTERINGSREGNSKAPET					Alle tall i 1000	
Prosjekt	Prosjektnavn	Note	Regnskap 2016	Justert budsjett 2016	Opprinnelig budsjett 2016	Regnskap 2015
86100	Gang-/sykkelvei FV 337 Skei-prosjektering. Bruk fond		-62	-	-	-101
82138	Aktiv for andre (GUS), tilskudd		-65			-190
91310	EPC-kontrakter. Tilskudd fra staten		-437	-1 300	-1 300	-100
92251	Lekeapparater barnehagene, bruk fond		-20	-28	-	-222
93153	Salg minibuss Gavø					-200
93550	Kjøp legepraksis, bruk fond					-679
94111	Gausdal idrettshall, ny hall. Spillemidler		-96	-	-	-4 340
94240	Veisten boligfelt, VVA. Salg		-37	-	-	
94240	Veisten boligfelt, VVA. Bruk fond					-498
96634	Sanering ledningnett VA. Salg		-9	-	-	
96634	Sanering ledningnett VA. Salg		-6	-	-	
96813	Riving hpst - ny lager hall.					-9
96915	Utbyggingsavtale Glåmhaugen. Refusjon.					-1 089
96925	Utbyggingsavtale Skeislia Hytteområde. Refusjon		-796	-	-	-891
97200	Bøsbrua 2015. Ekstra skjønnsmidler.		-530	-	-	
97200	Bøsbrua 2015. Tilskudd fra NVE		-260	-	-	
97200	Bøsbrua 2015. Bruk av fond		-675	-1 080	-	-280
98001	Flomsikring Fossberg m.m. Overføring fra driftsregnskapet		-300	-300	-	
99101	Utlån husbankmidler. Bruk av startlån		-7 818	-17 990	-6 000	-1 652
99101	Utlån husbankmidler. Mottatte avdrag		-2 909	-3 200	-3 200	-2 850
99101	Utlån husbankmidler. Mottatt ekstraordinære avdrag		-6 340	-	-	-3 999
99101	Bruk av fond ekstraordinære avdrag startlån					-709
99115	Kjøp av aksjer, bruk fond					-30
99116	Salg av aksjer		-134	-	-	-889
	Renteinntekter		-2			-2
	Kompensasjon mva påløpt i investeringsregnskapet		-9 336	-14 603	-21 364	-9 926
	Salg av tomter og fast eiendom		-3 621	-2 139	-1 000	-2 501
	Refusjoner ved salg av tomter		-1 394	-2 000	-2 000	-1 586
	Bruk av lån til investeringer		-60 701	-93 691	-109 036	-45 871
	Sum finansiering		-95 549	-136 331	-143 900	-78 614

Regnskapsskjema 3 Balanse

Balanseregnskapet		Alle tall i 1000	
	Note	Regnskap 2016	Regnskap 2015
EIENDELER			
ANLEGGSMIDLER			
Faste eiendommer og anlegg	4	743 648	688 763
Utstyr, maskiner og transportmidler	4	14 342	28 248
Utlån		139 392	140 882
Aksjer og andeler	5,6	184 124	183 001
Pensjonsmidler	3	490 000	444 670
Sum anleggsmidler		1 571 507	1 485 565
OMLØPSMIDLER			
Kortsiktige fordringer	1,20,23	42 465	42 231
Premieavik	1,3	25 320	27 529
Aksjer og andeler		0	0
Sertifikater		0	0
Obligasjoner		0	0
Kasse, postgiro, bankinnskudd	1,11	194 727	161 575
Sum omløpsmidler		262 513	231 335
Sum eiendeler		1 834 019	1 716 900
EGENKAPITAL OG GJELD			
EGENKAPITAL			
Disposisjonsfond	12	-60 490	-73 254
Bundne driftsfond	12	-58 593	-47 942
Ubundne investeringsfond	12	-14 062	-12 318
Bundne investeringsfond	12	-2 194	-101
Regnskapsmessig mindreforbruk	14	-10 874	-6 843
Regnskapsmessig merforbruk		0	0
Udisponert i investeringsregnskapet		0	0
Udekket i investeringsregnskapet		0	0
Kapitalkonto	15	-360 947	-354 122
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK (inv)		0	0
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK (drift)	14	7 705	7 705
Sum egenkapital		-499 455	-486 875
GJELD			
LANGSIKTIG GJELD			
Pensjonsforpliktelse	3	-627 604	-591 073
Ihendehaverobligasjonslån		0	0
Sertifikatlån	7,10	-185 000	-105 000
Andre lån	7,10	-429 175	-452 608
Sum langsiktig gjeld		-1 241 779	-1 148 681
KORTSIKTIG GJELD			
Kassekredittlån		0	0
Annen kortsiktig gjeld	1,10	-92 786	-81 343
Premieavik		0	0
Sum kortsiktig gjeld		-92 786	-81 343
Sum egenkapital og gjeld		-1 834 019	-1 716 900
Ubrukte lånemidler		31 219	17 239
Andre memoriakonti		0	0
Motkonto for memoriakontiene		-31 219	-17 239
Sum memoriakonti		0	0

Regnskapsskjema 4 Økonomisk oversikt – drift

Økonomisk oversikt - Drift					
Alle tall i 1000					
	Note	Regnskap 2016	Regulert budsjett 2016	Opprinnelig budsjett 2016	Regnskap 2015
DRIFTSINNTEKTER					
Brukerbetalinger		-21 503	-17 540	-18 099	-19 302
Andre salgs- og leieinntekter		-64 015	-59 489	-60 489	-58 627
Overføringer med krav til motytelse	20	-78 172	-36 084	-31 992	-63 177
Rammetilskudd	20	-192 414	-193 779	-192 920	-189 221
Andre statlige overføringer		-6 858	-6 313	-4 837	-7 809
Andre overføringer		-1 098	-164	-164	-1 575
Inntekts- og formuesskatt	20	-141 000	-131 949	-131 949	-129 805
Eiendomsskatt		-2 022	-1 757	-1 757	-2 007
Eiendomsskatt boliger og fritidsboliger		-21 704	-22 600	-22 600	-21 200
Andre direkte og indirekte skatter		-1 829	-1 300	-1 300	-1 702
Sum driftsinntekter		-530 614	-470 975	-466 107	-494 425
DRIFTSUTGIFTER					
Lønnsutgifter	2	256 291	246 809	256 540(*)	245 882
Sosiale utgifter	3	69 988	67 224	65 715	68 772
Kjøp av varer og tjen. som inngår i komm. tjenesteprod.		73 635	67 881	60 266(*)	69 114
Kjøp av tjenester som erstatter kommunens tjenesteprod.		80 868	78 294	78 951	76 356
Overføringer	9,10,20	33 833	17 650	15 317(*)	28 622
Avskrivninger	4	24 074	24 074	25 649	22 221
Fordelte utgifter		-4 474	-5 359	-7 984	-6 794
Sum driftsutgifter		534 215	496 573	494 454	504 173
Brutto driftsresultat		3 601	25 598	28 346	9 748
EKSTERNE FINANSINNTEKTER					
Renteinntekter og utbytte	5	-14 701	-15 957	-15 957	-16 508
Gevinst finansielle instrumenter (omløpsmidler)		0	0	0	0
Mottatte avdrag på lån		0	-85	-85	0
Sum eksterne finansinntekter		-14 701	-16 042	-16 042	-16 508
EKSTERNE FINANSUTGIFTER					
Renteutgifter og låneomkostninger	7,8	13 674	15 562	15 562	14 753
Tap finansielle instrumenter (omløpsmidler)		0	0	0	0
Avdrag på lån	7	18 526	18 610	18 910	17 962
Utlån		0	112	112	0
Sum eksterne finansutgifter		32 200	34 284	34 584	32 715
Resultat eksterne finanstransaksjoner		17 499	18 242	18 542	16 207
Motpost avskrivninger		-24 074	-24 074	-25 649	-22 221
Netto driftsresultat		-2 975	19 766	21 239	3 735
BRUK AV AVSETNINGER					
Bruk av tidligere års regnskapsmessige mindreforbruk	12	-6 843	-6 843	0	-11 186
Bruk av disposisjonsfond	12	-22 101	-21 687	-20 998	-17 267
Bruk av bundne fond	12,18	-7 132	-2 987	-2 680	-8 001
Sum bruk av avsetninger		-36 075	-31 516	-23 677	-36 454
AVSETNINGER					
Overført til investeringsregnskapet		300	300	0	0
Avsatt til dekning av tidligere års r.messige merforbruk		0	0	0	0
Avsatt til disposisjonsfond	12	9 356	9 163	150	13 674
Avsatt til bundne fond	12,18	18 519	2 288	2 288	12 203
Sum avsetninger		28 176	11 751	2 438	25 877
Regnskapsmessig mer-/mindreforbruk		-10 874	0	0	-6 843

(*) Etter det opprinnelige budsjettet for 2016 ble lagt inn, ble disse kontoene endret gruppe:

Konto 14900 og 14901: Fra gruppe «Overføringer» til «Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm.tjenesteprodukt»

Konto 14902 og 14903: Fra gruppe «Overføringer» til «Lønnsutgifter»

Regnskapsskjema 5 Økonomisk oversikt – investering

Økonomisk oversikt - Investering					
					Alle tall i 1000
	Note	Regnskap 2016	Regulert budsjett 2016	Opprinnelig budsjett 2016	Regnskap 2015
INNETEKTER					
Salg driftsmidler og fast eiendom	4	-3 627	-2 139	-1 000	-2 710
Andre salgsinntekter		-45	0	0	0
Overføringer med krav til motytelse	10	-3 049	-3 300	-3 300	-8 196
Kompensasjon for merverdiavgift		-9 336	-14 603	-21 364	-9 926
Statlige overføringer		-530	0	0	0
Andre overføringer		0	0	0	0
Renteinntekter, utbytte og eieruttak		-2	0	0	-1
Sum inntekter		-16 589	-20 042	-25 664	-20 834
UTGIFTER					
Lønnsutgifter		350	0	0	2 730
Sosiale utgifter		83	0	0	58
Kjøp av varer og tjen. som inngår i komm. tjenesteprod.	4	62 775	110 292	132 700	52 461
Kjøp av tjenester som erstatter kommunens tjenesteprod.		1 891	1 357	0	2 015
Overføringer		10 052	398	350	10 511
Renteutgifter og omkostninger		77	0	0	1
Fordelte utgifter		0	0	0	0
Sum utgifter		75 228	112 047	133 050	67 776
FINANSIERINGSTRANSAKSJONER					
Avdrag på lån	7	7 408	3 800	3 800	8 121
Utlån		7 818	17 990	6 000	1 652
Kjøp av aksjer og andeler	5,6	1 258	1 050	1 050	1 059
Dekning av tidligere års udekkede merforbruk		0	0	0	0
Avsatt til ubundne investeringsfond	12	1 744	1 444	0	0
Avsatt til bundne investeringsfondfond	12	2 093	0	0	7
Sum finansieringstransaksjoner		20 321	24 284	10 850	10 838
Finansieringsbehov		78 959	116 289	118 236	57 780
FINANSIERING					
Bruk av lån		-68 519	-111 681	-115 036	-47 523
Salg av aksjer og andeler	5	-134	0	0	-889
Bruk av tidligere års udisponerte mindreforbruk		0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån		-9 249	-3 200	-3 200	-6 849
Overført fra driftsregnskapet		-300	-300	0	0
Bruk av disposisjonsfond	12	-20	0	0	0
Bruk av bundne driftsfond	12	-737	-1 108	0	-381
Bruk av ubundne investeringsfond	12	0	0	0	-1 207
Bruk av bundne fond	12	0	0	0	-931
Sum finansiering		-78 959	-116 289	-118 236	-57 780
Udekket / Udisponert		0	0	0	0

FORSKRIFTSBESTEMTE NOTER

NOTE nr. 1 Endring i arbeidskapital

Arbeidskapitalen viser omløpsmidler med fradrag kortsiktig gjeld.

Endring i arbeidskapital bevilgningsregnskapet (drift og investering)

Tabellen under omfatter bevilgningsregnskapets utgifter, inntekter, utbetalings- og innbetalingsposter. Oversikten viser summen av anskaffelser og sum anvendelse av midler fra hhv drifts- og investeringsregnskapet, samt endring i ubrukte lånemidler. Differansen vil fremkomme som endring i arbeidskapital.

Tall i 1000		
Anskaffelse av midler	2016	2015
Inntekter driftsdel	-530 614	-494 425
Inntekter investeringsdel	-16 587	-20 833
Innbetalinger ved eksterne finanstransaksjoner	-92 605	-71 770
Sum anskaffelse av midler	-639 807	-587 027
Anvendelse av midler		
Utgifter driftsdel	510 141	481 952
Utgifter investeringsdel	75 151	67 775
Utbetalinger ved eksterne finanstransaksjoner	48 761	43 547
Sum anvendelse av midler	634 053	593 274
Anskaffelse - anvendelse av midler	-5 754	6 247
Endring i ubrukte lånemidler	-13 981	13 587
Endring i arbeidskapital	19 735	-19 834

Anvendelsen av midler i 2016 er mindre enn anskaffelsen av midler, noe som fører til en økning i arbeidskapital i bevilgningsregnskapet.

Endring i arbeidskapital balansen

Poster som påvirker arbeidskapitalens balanse er endringer i kortsiktig fordrings- og gjeldsmasse.

Tall i 1000

Omløpsmidler	2016	2015
Endring kortsiktige fordringer	235	-2 369
Endring aksjer og andeler	0	0
Premieavik	-2 209	-13 908
Endring sertifikater	0	0
Endring obligasjoner	0	0
Endring betalingsmidler	33 152	-313
Endring omløpsmidler	31 178	-16 589
Kortsiktig gjeld		
Endring kassekreditlån	0	0
Endring annen kortsiktig gjeld	11 443	3 203
Premieavik *	0	41
Endring kortsiktig gjeld	11 443	3 245
Endring arbeidskapital	19 735	-19 834

NOTE nr. 2 Ytelser til ledende personer, revisor og årsverk/ansatte i kommunen

Årsverk

Tall i hele tall

Tekst	2016	2015
Antall årsverk	419	423
Antall ansatte	524	528

Det presiseres at dette gjelder fast ansatte.

Godtgjørelse til rådmann og ordfører

Tall i hele tall

Tekst	2016	2015
Lønn rådmann	987 577	990 097
Godtgjørelse ordfører	885 500	743 887

I 2016 har rådmann mottatt godtgjørelse fra KS, kr. 2.667,- i forbindelse med KS Folkevalgtpogram.

I 2016 har ordfører mottatt følgende godtgjørelser:

- Styrehonorar og godtgjørelser i forbindelse med verv, kr. 10.200,- fra Eidsiva Energi AS
- Annen godtgjørelse, kr. 500,- fra Innlandet Revisjon IKS

Revisjonshonorarer

Tekst	Tall i hele tall	
	2016	2015
Honorar for regnskapsrevisjon	360 900	360 810
Honorar for forvaltningsrevisjon	480 459	157 846
Honorar for rådgivning m.m.	160 710	260 463
Sum revisjonshonorar	1 002 069	779 119

Per 31.12.2016 har Gausdal kommune en kortsiktig gjeld på kr. 105.669,- til Innlandet Revisjon IKS

NOTE nr. 3 Pensjonsforpliktelser

Noten redegjør for kommunens pensjonsforpliktelser. Spesifikasjonen gir opplysninger om pensjonskostnaden, pensjonsmidler, pensjonsforpliktelser og beregnet akkumulert premieavvik, samt estimatavvik.

Pensjonskostnad viser nåverdien av årets pensjonsopptjening tillagt rentekostnad av pensjonsforpliktelsen så langt. Pensjonsmidler viser akkumulert verdi forrige år tillagt årets forventede avkastning på midlene, samt årets innbetaling med fradrag av utbetalte pensjoner. Rentekostnad risikofri rente + 1 %.*

Pensjonsforpliktelse viser akkumulerte verdier fra forrige år tillagt rentekostnad påløpt pensjonsforpliktelse, samt nåverdien av årets pensjonsopptjening med fradrag årets utbetalte pensjoner. Rentekostnad settes lik risikofri rente.*

Premieavvik synliggjør forskjellen mellom årets beregnede pensjonspremie og faktiske innbetalte pensjonspremie.

I henhold til regnskapsforskriftens § 13-4 punkt C kan utgifts/inntektsføring av premieavviket fordeles over 15 år. Premieavvik oppstått i 2011 og senere fordeles over 10 år. Fra og med 2014 vil premieavvik oppstått i 2014 og senere amortiseres over 7 år. Kommunen har valgt dette alternativet.

Faktiske pensjonsmidler og ny beregning av fjorårets pensjonsforpliktelse er størrelser som avviker fra de tall som ble avlagt i regnskapet for fjoråret. Disse avvikene kalles estimatavvik. Estimataavvik påvirkes av endringer i rentenivået og forventet lønnsvekst, samt dødelighet, uførhet, frivillig avgang og uttakstilbøyelighet AFP.

* Risikofri rente = statsobligasjonsrente

Gausdal kommune har kollektiv pensjonsordning for sine ansatte. For sykepleiere og lærere er ytelsene lovbestemt, for øvrige yrkesgrupper omfatter ordningen de tariff-festede ytelser som gjelder kommunal sektor. Tjenestepensjonsordningene gir ved full opptjening en alderspensjon som med folketrygdens ytelser utgjør en samlet bruttopensjon på 66 % av grunnlaget.

Fremtidige pensjonsytelser blir beregnet ut fra antall opptjeningsår og lønnsnivået ved pensjonsalder. Ordningen sikrer brutt uførepensjon på samme nivå som alderspensjon og omfatter i tillegg ektefellepensjon og barnpensjon. De ansatte har også rett til AFP (avtalefestet pensjon) etter bestemte regler. AFP er ikke forsikringsmessig dekket, og det er ikke avsatt midler til forsikringsordningen i fremtidige AFP-pensjoner.

Fra og med regnskapsåret 2005 er det vedtatt endringer i forskrift fra 2002 vedrørende regnskapsføringen av pensjoner i kommunens regnskap. Årsaken til denne endringen var at forutsetningene med innføringen av ny forskrift i 2002 vedrørende mer stabile pensjonsutgifter ikke ble innfridd. De nye reglene legger til grunn vurderinger knyttet til fremtidige forhold, i motsetning til de tidligere reglene som la til grunn et snitt av de 10 forrige år.

I denne noten og regnskapsdokumentet for øvrige benyttes følgende forkortelser for pensjonsselskapene:

KLP: Kommunal Landspensjonskasse

SPK: Statens Pensjonskasse

Årets pensjonskostnad, premieavvik og estimatavvik

Tall i 1000

	KLP	SPK	SUM 2016	SUM 2015	SUM 2014
ÅRETS PENSJONSKOSTNAD					
Årets pensjonsopptjening, nåverdi	23 799	4 362	28 160	26 568	25 611
Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse	20 832	2 747	23 579	22 135	21 358
Forventet avkastning på pensjonsmidlene	-18 850	-2 136	-20 985	-19 404	-17 895
Netto pensjonskostnad	25 781	4 974	30 754	29 298	29 073
Administrasjonskostnader	1 772	145	1 916	1 971	1 881
Avregning fra tidligere år	0	0	0	0	0
Pensjonskostnad (inkl. adm)	27 552	5 118	32 670	31 269	30 954
Årets pensjonspremie til betaling	29 267	5 428	34 695	24 037	44 531
Årets premieavvik	1 715	310	2 025	-7 232	13 577
AKKUMULERT PREMIEAVVIK					
Akkumulert 01.01.(inkl arb.g.avg)	25 881	1 649	27 529	41 478	29 471
+/- Premieavvik for året (inkl. arb.g.avg)	1 957	353	2 310	-8 252	15 492
-/+ Resultatført 1/15 av tidl. års premieavvik *	-4 260	-259	-4 519	-5 698	-3 484
= Akkumulert premieavvik 31.12 (inkl. arb.g.avg.)	23 578	1 743	25 320	27 529	41 478
PENSJONSMIDLER					
Iht. regnskap per 31.12.	435 559	54 441	490 000	444 670	421 191
PENSJONSFORPLIKTELSE					
Iht. regnskap per 31.12.	534 809	75 791	610 599	572 981	553 732
Netto pensjonsforpliktelser	99 250	21 350	120 600	128 310	132 541
Arb.g.avg. av netto pensjonsforpliktelser	13 994	3 010	17 005	18 092	18 688
Netto pensjonsforpliktelser inkl. arb.g.avg	113 244	24 360	137 604	146 402	151 229

*) Premieavvik oppstått i 2011 - 2013 fordeles over 10 år, og fra og med 2014 fordeles over 7 år.

FORUTSETNINGER	KLP	SPK
Forventet avkastning pensjonsmidler (§ 13-5 F)	4,60 %	4,30 %
Diskonteringsrente (§ 13-5 E)	4,00 %	4,00 %
Forventet årlig lønnsvekst (§ 13-5 B)	2,97 %	2,97 %
Forventet årlig G- og pensjonsregulering (§ 13-5 D)	2,97 %	2,97 %
Forventet årlig vekst i pensjonsreguleringen	2,20 %	
Forholdstallet fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet	1	

Tall i 1000

Estimatavvik	Pensjonsmidler	Pensjonsforpliktelser	Netto
Estimert	444 670	572 981	1 017 651
Faktisk	449 862	572 487	1 022 349
Estimatavvik (=estimert-faktisk)	-5 192	494	-4 698
Estimatavvik fra tidligere år	0	0	0
Amortisert avvik	5 192	-494	4 698
Akkumulert estimatavvik 31.12	0	0	0

Premieavvik de siste år:

Tall i 1000

Premieavvik	KLP	SPK	Totalt
År 2016	1 715	310	2 025
År 2015	-8 663	1 431	-7 232
År 2014	13 228	349	13 577
År 2013	9 484	-173	9 310
År 2012	10 966	-495	10 471
År 2011	4 461	-588	3 873
År 2010	59	224	283
År 2009	-4 154	226	-3 928
År 2008	5 880	277	6 157
År 2007	2 042	-528	1 514
År 2006	497	-9	488
År 2005	-2 563	546	-2 017
År 2004	1 490	418	1 908
År 2003	1 057	627	1 684
År 2002	4 541	-203	4 338

Virkning av planendring, premieavvik og bruk av premiefond

Statens Pensjonskasse:

Leveranser endrer format: Under dette punktet presenterer SPK de viktigste endringene fra forrige leveranse.

Tariff K2013: Høsten 2017 implementerer SPK en dynamisk K2013 dødelighetstariff i regnskapsberegningene. Den dynamiske tariffen er bygget på tabeller for dødelighet som er avhengig av fødselsår og kjønn. Tariffen vil tilpasse bedre bransjens anbefalte forventninger om levetid enn tidligere leveranser.

Prognose for 2018-2022: Fra og med september 2017 vil SPK utarbeide et 4-årig budsjett (ref. Kommuneloven § 44), som blir publisert sammen med regnskapsleveransen.

I 2016 har Kommunal Landspensjonskasse ingen planendring.

Årets premieavvik og amortisering av tidligere års premieavvik inkludert arbeidsgiveravgift har økt de totale pensjonskostnadene til kommunen med kr 2.208.746,- i 2016. Kommunens netto driftsresultat er dermed redusert med tilsvarende beløp

For regnskapsåret 2016 har kommunen brukt kr 6.555.486,- av premiefondet i KLP. Dette medfører en reduksjon på årets arbeidsgiveravgift med kr 924 324. Per 31.12.2016 har Gausdal kommune kr 420.747,- innestående på premiefond hos KLP. Disse midlene vil bli bruk til å betale fakturaer fra KLP i 2017.

NOTE nr. 4 Varige driftsmidler (anleggsmidler)

Kommunen følger inndelingen av anleggsmidler og avskrivningsplan i henhold til regnskapsforskriftens § 8. Kommunen har følgende anleggsmiddelgrupper med tilhørende avskrivningsplan:

Anleggsmiddelgruppe	Avskrivningsplan	Eiendeler
Gruppe 1	5 år	EDB-utstyr, kontormaskiner og lignende, leasing avtaler
Gruppe 2	10 år	Anleggsmaskiner, maskiner, inventar og utstyr, verktøy og transportmidler og lignende.
Gruppe 3	20 år	Brannbiler, parkeringsplasser, trafikklys, tekniske anlegg (VAR), renseanlegg, pumpestasjoner, forbrenningsanlegg og lignende.
Gruppe 4	40 år	Boliger, skoler, barnehager, idrettshaller, veier og ledningsnett og lignende.
Gruppe 5	50 år	Forretningsbygg, lagerbygg, administrasjonsbygg, sykehjem og andre institusjoner, kulturbygg, brannstasjoner og lignende.
Gruppe 6	Ingen avskrivning	Immaterielle eiendeler, tomter, kommuneskog, friarealer og boligfelt.

Tall i 1000

Tekst	Gruppe 1	Gruppe 2	Gruppe 3	Gruppe 4	Gruppe 5	Gruppe 6	SUM
Anskaffelseskost	22 263	13 323	80 927	687 564	107 637	60 502	972 218
Akkumulerte avskrivninger	-13 082	-8 550	-39 518	-155 315	-38 743	0	-255 207
Tilgang i regnskapsåret	2 748	1 414	1 710	63 763	151	4 335	74 123
Avgang i regnskapsåret	0	0	0	0	0	-5 899	-5 899
Avskrivninger i regnskapsåret	-3 388	-919	-3 103	-15 181	-1 484	0	-24 074
Oppskrivninger	0	0	0	0	0	0	0
Nedskrivninger	-110	-232	-831	-3 529	0	0	-4 703
Reverserte avskrivning/ nedskrivninger	110	166	608	648	0	0	1 533
Flytting mellom anlegg	0	0	0	0	0	0	0
Flytting akk. avskr. mellom anlegg	0	0	0	0	0	0	0
Bokført verdi	8 542	5 202	39 795	577 951	67 562	58 938	757 990

NOTE nr. 5 Aksjer og andeler (anleggsmidler)

Regnskapsforskriften krever opplysninger om aksjer og andeler i selskaper bokført som anleggsmidler.

Anleggsmidler er eiendeler bestemt for varig eie eller bruk i motsetning til omløpsmidler som er eiendeler hvor fordringen normalt forfaller innen et år.

Ifølge god kommunal regnskapsskikk skal det i tillegg opplyses om vesentlige endringer i løpet av året, for eksempel selskapsstruktur, eierandel, omdanning, fusjon/fisjon og kjøp/salg av eiendeler.

Årets endringer består av:

- Årets endring i pensjon tilsvarer årets egenkapitalinnskudd fra KLP på kr 1.256.800,-
- Kjøp av aksjer fra Randfjordmuseene, kr. 1.000,-
- Salg av aksjer fra Film-3 AS, kr. 134.050,-. Bokført balanseverdi av disse aksjene er på kr 134.536,- Selskapet er avviklet, derfor nedskrives resten av balanseverdi.

Forklaringer til oversikten på neste side:

Markedsført verdi er ført opp for aksjer og andeler der det er stillet pris for aksjen i markedet.

Bokført verdi pr 1.1.16 viser inngående balanse i 2016.

Bokført verdi pr 31.12.16 viser utgående balanse i 2016, etter årets endringer.

Endringer i året viser økning eller reduksjon i investeringen som følge av kjøp, salg eller nedskrivning av verdien som følge av varig verdireduksjon.

Antall aksjer/andeler viser kommunens antall aksjer der dette er kjent.

Eierandel viser kommunens eierandel i selskapet der dette er kjent.

Kommunens aksjer skal i henhold til Forskrift om årsregnskap og årsberetning verdsettes til anskaffelseskost, men mindre det har inntruffet et verdifall som ikke anses som forbigående. Kommunens aksjer klassifisert som anleggsmidler omsettes ikke på børs, og er derfor ført opp til kostpris i balansen.

Det foreligger en plikt til å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlige verdifall som skal medføre en nedskrivning i balansen. Kommunen er ikke kjent med at det foreligger slikt verdifall på noen av kommunens aksjer.

Oversikt over aksjer og andeler

Tall i hele tall

Selskapsnavn	Markedsverdi	Bokført verdi pr 01.01.16	Bokført verdi pr 31.12.16	Endring i året	Antall aksjer	Eierandel
Tekstilvask Innlandet AS	*	18 180	18 180	0	1 818	0,11 %
IKOMM AS	*	495 387	495 387	0	4 816	17,20 %
Biblioteksentralen	*	900	900	0	3	0,08 %
Østnorsk Filmsenter AS	*	25 000	25 000	0	25	20,00 %
Skåppå Kunnskapspark AS	*	180 000	180 000	0	30 000	1,33 %
Lillehammer Produkter AS	*	325 000	325 000	0	6 500	6,01 %
LGE Holdning AS	*	170 045 443	170 045 443	0	502 619	22,84 %
Kompetanse, Universitets- og Forskning fond Innlandet AS	*	2 090 240	2 090 240	0	400	4,20 %
Boligbyggelaget USBL (Tidligere: Andeler LOBB)	*	200	200	0		**
Film-3 AS	*	134 536	0	-134 536	-	0,00 %
Espedal skisenter AS	*	500	500	0	1	0,50 %
Skeikampen Pluss AS	*	16 000	16 000	0	4	8,89 %
Lillehammer Turist AS	*	28 780	28 780	0	2 878	2,89 %
Egenkapitalinnskudd KLP	*	9 568 580	10 825 380	1 256 800	**	**
Innlandet revisjon IKS	*	70 400	70 400	0		3,62 %
Glør IKS	*	1	1	0	**	**
Randsfjordmuseene	*	2 000	3 000	1 000	6	2,00 %
SUM aksjer og andeler		183 001 147	184 124 411			

* Markedsverdi vurderes ikke

** Svært liten andel

Oversikt over aksjeutbytte

Gausdal kommune har mottatt følgende aksjeutbytte i 2016

Tall i hele tall	
Selskapsnavn	Beløp
LGE Holdning	7 308 800
Skei Seterlag	12 050
Mjøsen Skog SA	575
TOTAL	7 321 425

NOTE nr. 6 Salg av finansielle anleggsmidler og andel avkastning av innskutt kapital

Salg av finansielle anleggsmidler

Dersom kommunen foretar salg av finansielle anleggsmidler, hvor en andel av salgsinntekten er regnet som avkastning på innskutt kapital og løpende inntekt, skal beregningen synliggjøres i noten. Finansielle anleggsmidler utgjør langsiktige plasseringer med løpetid på mer enn ett år. Eksempler på finansielle anleggsmidler er utlån til private og bedrifter, egenkapitalinnskudd i pensjonskasser eller kjøp av aksjer/andeler i bedrifter kommunen har spesiell interesse av å engasjere seg i.

Finansielt motiverte investeringer som investeringer i aksjer, obligasjoner og fond skal alltid klassifiseres som omløpsmidler uavhengig av tidshorisont.

Det ble gjennomført salg av følgende aksjer i 2016.

- Salg av aksjer fra Film-3 AS med tap, salgsbeløp utgjør kr. 134.050,-. Bokført balanseverdi av disse aksjene er på kr 134.536,-

Markedsbaserte finansielle anleggsmidler

Markedsbaserte finansielle anleggsmidler er verdsatt til anskaffelseskost. Ved ikke forbigående verdireduksjon er nedskrivning av anleggsmiddelet foretatt.

Gausdal kommune har ikke hatt markedsbaserte finansielle anleggsmidler per 31.12.2016.

Egenkapital innskudd KLP

Gausdal kommune har økt sin egenkapitalinnskudd i KLP med kr. 1.256.800,- i 2016. Per 31.12.2016 har kommunen kr. 10.825.380,- stående i egenkapitalinnskudd hos KLP.

NOTE nr. 7 Langsiktig gjeld og avdrag på lån

Kommunens samlede lånegjeld pr. 31.12.2016 var kr 614.174.803,-

Alle tall i 1000

Fordeling av langsiktig lånegjeld	31.12.2016	31.12.2015
Lån til selvkostområdene	165 923	155 178
Lån finansiert gjennom kompensasjonsordninger	40 293	42 495
Utlånte midler til Startlån og formidlingslån	58 952	60 333
Ubrukte lånemidler	31 219	17 162
Lånegjeld på kommunens øvrige tjenestoområder	316 910	280 760
Finansielle leieavtaler (leasing av biler, maskiner)	878	1 679
Sum bokført langsiktig gjeld	614 175	557 608
Langsiktig gjeld særregnskap		
Kommunale foretak - ikke aktuelt	0	-
Interkommunale samarbeid - ikke aktuelt	0	-
Sum samlet ekstern lånegjeld	614 175	557 608
Fordeling av langsiktig lånegjeld etter rentebetingelser:		
Andel lånegjeld med fast rente	34,9 %	
Andel lånegjeld med flytende rente	65,1 %	
Gjenværende avdragstid ordinære lån	17,11 år	
Gjenværende avdragstid sertifikatlån	2,5 mnd	
Gjennomsnitt gjenværende avdragstid lån	12,0 år	

Minimumsavdrag

Kommuneloven inneholder bestemmelse om minste tillatte avdrag. Ved beregning av minimumsavdrag benyttes følgende formel:

Sum årets avskrivninger

Sum bokført verdi * lånegjeld = beregnet minimumsavdrag

Tall i 1000

Beregnet minimumavdrag 2016	17 427
Betalte avdrag 2016	18 526

Gausdal kommune har betalt tilstrekkelig avdrag i henhold til beregnet minimumsavdrag i 2016.

Langsiktig gjeld i henhold til kommunelovens § 50 nr. 6

Kommuner kan med hjemmel i kommuneloven § 50 nr. 6 ta opp lån for videre utlån, såkalt formidlingslån. Husbankens startlån er den mest utbredte formen for formidlingslån. Kommuneloven § 50 nr. 7 b) reserverer inntekter fra mottatte avdrag på utlån og refusjoner fra forskotteringer til nedbetaling av kommunens innlån. Dersom kommunen ikke benytter alle mottatte avdrag og refusjoner til å betale avdrag på kommunens innlån i investeringsregnskapet, skal derfor det overskytende beløpet avsettes til bundet investeringsfond. Dette fondet kan anvendes til å dekke avdrag på og innfrielse av innlån, til å redusere opptatt beløp ved låneopptak eller ved refinansiering av lån.

	Tall i 1000
Betalte ordinære avdrag til Husbanken	3 162
Betalte ekstraordinære avdrag til Husbanken	4 247
Mottatte ordinære avdrag på utlån	2 909
Mottatte ekstraordinære avdrag på utlån	6 340
Avsatt til lånefond 2016	2 093
IB lånefond 2016	7
Bruk av fond	-
Avsatt til fond	2 093
UB lånefond 2015	2 100

Ekstraordinære avdrag avsatt til fond vil bli tilbakebetalt til Husbanken i løpet av 2017.

NOTE nr. 8 Renter- Sikring

Sikringsdokumentasjon

- **Risiko som sikres:** Renterisiko
- **Type sikring:** Den sikrede risikoen er variabiliteten i fremtidige rentebetalinger på grunn av forandringer i renten på kommunens innlån. Sikring av denne risikoen vil være en kontantstrømsikring
- **Formålet med sikringen:** Formålet med sikringen er forutsigbare og faste betalbare rentekostnader for sikret del av låneporteføljen. Sikringen samsvarer med rentesikringsstrategi nedfelt i finansreglementet. Andel rentesikret og løpetid på rentesikring er innenfor rammer gitt i finansreglementet. Jfr. Finansreglementet pkt. 7.5.
- **Sikringseffektivitet:** Sikringen vurderes som effektiv. Rentewappenes hovedstol korresponderer med en andel av Nibor-basert gjeld som er antatt å være tilstede i hele rentewappenes løpetid. Sikringseffektiviteten vurderes som høy selv om det foreligger datomessige avvik mellom de enkelte låns fiksingstidspunkter og rentewappenes fiksingstidspunkter.

Sikringsinstrument

Kommunens samlede portefølje av renteswapper pr. 31.12.2016

Motpart	Hovedstol	Startdato	Forfallsdato	Kommunen betaler	Betaling	Rente-metode	Motparten betaler	Rente-regulering	Betaling	Rente-metode
DNB	35 000 000	17.09.2009	17.09.2019	4,66	Kvartalsvis	A/360	3 mnd. NIBOR	17.12.2016	Kvartalsvis	A/360
DNB *	22 040 828	11.05.2010	15.07.2020	4,08	Kvartalsvis	A/360	3 mnd. NIBOR	15.10.2016	Kvartalsvis	A/360
DNB *	22 040 828	11.05.2010	17.07.2017	3,82	Kvartalsvis	A/360	3 mnd. NIBOR	15.10.2016	Kvartalsvis	A/360
DNB	50 000 000	13.05.2013	15.05.2023	2,89	Kvartalsvis	A/360	3 mnd. NIBOR	13.11.2016	Kvartalsvis	A/360
DNB *	19 250 000	15.02.2016	15.02.2036	1,60	Kvartalsvis	A/360	3 mnd. NIBOR	11.11.2016	Kvartalsvis	A/360
DNB *	48 125 000	15.02.2016	16.02.2026	1,35	Kvartalsvis	A/360	3 mnd. NIBOR	11.11.2016	Kvartalsvis	A/360
SUM	196 456 656									

* Disse nedtrappes med avdrag hver 3. måned

Sikringsobjekt

Kommunens samlede gjeldsportefølje for investeringslån hvor kommunen betaler flytende Nibor 3 måneder eller flytende rente med tilsvarende fiksingsrisiko.

I Gausdal kommune sitt reglement for finansforvaltningen er det slått fast at sikring kan vurderes i forhold til kommunens samlede gjeldsportefølje. Når det tas opp en renteswap vil denne derfor alltid være vurdert opp mot låneporteføljen som helhet og ikke knyttet til enkelt lån.

NOTE nr. 9 Garantiansvar

Regnskapsforskriften krever at det skal gis en oversikt over kommunens garantiansvar ved utgangen av regnskapsåret. Det totale garantiansvar er de garantier som kommunestyret har gitt. God kommunal regnskapsskikk anbefaler også at ansattes lån omfattes av oversikten.

Tall i 1000	
Firma:	Garantiansvar pr 31.12.2016
Boligbyggelaget USBL andel gjeld	181

Kommunen kan gi garantier med hjemmel i KL § 51 og forskrift om kommunal og fylkeskommunale garantier KR2 2. februar 2001. Kommunen gir garantier som simpel kausjon.

I 2016 mottok Gausdal kommune en tilbakebetaling av innfridd garanti til Lillehammer Kunnskapspark AS med kr. 6.964,-

NOTE nr. 10 Andre vesentlige forpliktelser

Utbyggingsavtaler

Gausdal kommune har utbyggingsavtaler med private aktører vedrørende legging av vann- og avløpsledninger. De private utbyggerne refunderer kommunen fullt ut for utgiftene. Kommunen skal overta ledningsnettene når arbeidet er ferdigstilt og godkjent. Det er også inngått utbyggingsavtaler knyttet til fellestiltak i forbindelse med hytteområder.

Tvister

Pensjonssak

Gausdal kommune har vært stevnet inn for Tingretten av tre ansatte /Fagforbundet i en pensjonssak med bakgrunn i en dom i Arbeidsretten. Denne dommen har skapt presedens. Disse ansatte valgte i sin tid ikke å være del av pensjonsordningen som kommunen innførte for sine ansatte. Arbeidsretten har slått fast at kommunen ikke hadde adgang til å akseptere at ansatte reserverte seg mot innmelding i pensjonsordningen. Dom som falt i Tingretten i februar 2015 er nå endelig.

Det er sendt inn opplysninger til pensjonsselskapet, men det er enda ikke helt klart hvor stor etterbetalingen fra kommunen til pensjonsselskapet vil utgjøre. Foreløpige anslag viser en utgift i størrelsesorden 1.421.000 kr. Tilsvarende beløp er dermed utgiftsført i regnskapet for 2016. Endelig beløp vil bli klart i løpet av 2017.

Tilskudd private barnehager.

Gausdal kommune gjennomfører økonomisk tilsyn knyttet til gitt tilskudd til private barnehager. Dette har så langt resultert i ett vedtak om redusert tilskudd til den aktuelle barnehagen. Klagefristen er ikke utløpt, og ved en eventuell klage er det sannsynlig at saken sendes fylkesmannen for endelig avklaring. Det er ut fra en forsiktighetsbetraktning ikke foretatt noen reduksjon i kommunens bokførte utgifter til private barnehager i 2016 som følge av dette.

Sum gjeldsforpliktelser

Tabellen nedenfor viser kommunens totale gjeldsforpliktelse ved årsslutt.

	Tall i 1000	
	31.12.2016	31.12.2015
Langsiktig gjeld		
Eksterne lån	614 175	557 608
Pensjonsforpliktelse	627 604	591 073
Sum langsiktig gjeld	1 241 779	1 148 681
Kortsiktig gjeld		
Garantier	0	0
Annen kortsiktig gjeld	92 786	81 343
Sum kortsiktig gjeld	92 786	81 343
Ikke regnskapsførte forpliktelser:		
Gjeld i boligselskap	181	219
KF / interkommunalt samarbeid	0	0
Sum ikke regnskapsførte forpliktelser	181	219
Sum gjeldsforpliktelser	1 334 745	1 230 243

NOTE nr. 11 Finansielle eiendeler og forpliktelser vurdert til virkelig verdi, herunder markedsbaserte finansielle omløpsmidler

Samtlige av kommunens finansielle omløpsmidler er plassert i bankinnskudd. Kommunen har ingen markedsbaserte finansielle omløpsmidler per 31.12.2016.

NOTE nr. 12 Avsetninger og bruk av avsetninger

I denne noten informeres det om samlede avsetninger og bruk av avsetninger. I tillegg viser noten en oversikt pr fondstype. Vesentlige poster under hver fondstype blir spesifikt nevnt.

Alle fond avsetninger og bruk av avsetninger drifts- og investeringsregnskapet

Tall i 1000

ALLE FOND	Beholdning 01.01.	Avsetninger	Bruk av fond i drifts- regnskapet	Bruk av fond i inv. regnskapet	Beholdning 31.12
Disposisjonsfond	73 254	9 356	-22 101	-20	60 490
Bundne driftsfond	47 942	18 519	-7 132	-737	58 593
Ubundne investeringsfond	12 318	1 744	0	0	14 062
Bundne investeringsfond	101	2 093		0	2 194
Samlede avsetninger og bruk av avsetninger	133 616	31 712	-29 232	-757	135 339

Spesifisering avsetninger og bruk av avsetninger til disposisjonsfondet

Tall i 1000

DISPOSISJONSFOND	Beholdning 01.01	Avsetninger	Bruk av fond i drifts- regnskapet	Bruk av fond i inv. regnskapet	Beholdning 31.12
Regnskapsskjema 1A / 2A					
Disposisjonsfond	58 478	9 013	-20 998	0	43 663(*)
Opprinnelig budsjett		150	-20 998	0	
Justert budsjett		9 163	-21 687	0	
Regnskapsskjema 1B					
1- Administrative fellestjenester	1 965	150	-522	0	1 863(*)
2- Næring og miljø	17	0	0	0	17
3- Skole	2 309	0	-272	0	2 808(*)
4- Barnehage	2 636	0	-141	-20	2 725(*)
5- Kultur og fritid	570	0	-25	0	685(*)
6- Teknisk drift	1 175	107	0	0	1 632(*)
7- Bygg/eiendom/areal	1 448	86	0	0	1 534
8- Interkommunale samarbeid	0	0	0	0	0
9- Barn og familie	144	0	-144	0	0
10- Sosiale tjenester og sysselsetting	345	0	0	0	695(*)
11- Helse	1 097	0	0	0	1 447(*)
12- Omsorg	3 071	0	0	0	3 421(*)
13- Generelle utgifter og inntekter	0	0	0	0	0
Sum disposisjonsfond regnskapsskjema 1B	14 776	344	-1 103	-20	16 826
Sum disposisjonsfond	73 254	9 356	-22 101	-20	60 490

(*) :Kr.2.830.000 av overskudd 2015 ble avsatt på reservefond (regnskapsskjema 1A) overføres til enhetsresultatsfond (regnskapsskjema 1B) på forskjellige planområder.

Spesifisering avsetninger og bruk av avsetninger til ubundne investeringsfond

Tall i 1000

UBUNDNE INVESTERINGSFOND	Beholdning 01.01	Avsetninger	Bruk av fond	Beholdning 31.12
Regnskapsskjema 2A				
Ubundne investeringsfond	12 318	1 744	0	14 062
Opprinnelig budsjett		1 444	0	
Justert budsjett		1 444	0	

Spesifisering avsetninger og bruk av avsetninger til bundne driftsfond

Tall i 1000

BUNDNE DRIFTSFOND	Beholdning 01.01	Avsetninger	Bruk av fond i drifts- regnskapet	Bruk av fond i inv. regnskapet	Beholdning 31.12
Regnskapsskjema 1A /2A					
Bundne driftsfond	0	2 069(*)	0	0	0
Opprinnelig budsjett		2 288	-2 680	-1 108	
Justert budsjett		2 288	-2 987	-1 108	
Regnskapsskjema 1B/2B - Bundne driftsfond					
1- Administrative fellestjenester	533	0	-453	0	80
2- Næring og miljø	24 672	3 084	-2 941	-62	26 821(*)
3- Skole	219	229	0	0	448
4- Barnehage	942	104	0	0	1 047
5- Kultur og fritid	1 604	16	-170	0	1 450
6- Teknisk drift	8 947	6 826	76	0	15 849
7- Bygg/eiendom/areal	1 021	154	-2	0	1 174
8- Interkommunale samarbeid	5 959	4 242	-2 446	0	7 754
9- Barn og familie	1 219	900	-954	0	1 164
10- Sosiale tjenester og sysselsetting	239	107	-110	0	236
11- Helse	365	185	0	0	551
12- Omsorg	800	603	-124	0	1 279
13- Generelle utgifter og inntekter					
Diverse fond som knyttet mot flere planområder	1 422	0	-7	-675	741
Sum bundne driftsfond regnskapsskjema 1B	47 942	16 451	-7 132	-737	58 593
Sum bundne driftsfond	47 942	18 519	-7 132	-737	58 593

Spesifisering avsetninger og bruk av avsetninger til vesentlige fondsgrupper

Tall i 1000

BUNDNE FOND	Beholdning 01.01	Avsetninger	Bruk av fond i drifts- regnskapet	Bruk av fond i inv. regnskapet	Beholdning 31.12
Bundne driftsfond					
Selvkostfond	8 947	6 826	76	0	15 849
Næringsfond	19 869	2 069	-1 299	0	20 639
Gavefond	770	149	-124	0	795
Fond DA-midler	2 817	788	-1 605	0	2 000
Fond vedrørende utbyggingsavtaler	1 547	2 241	0	-62	3 725
Fond Regionrådet for Lillehammerregionen	4 939	3 618	-2 320	0	6 237
Fond Landbrukskontor for Lillehammerregionen	1 020	388	-126	0	1 281
Øvrige bundne driftsfond	8 034	2 440	-1 733	-675	8 067
SUM	47 942	18 519	-7 132	-737	58 593
Bundne investeringsfond					
Fond ekstrarod. avdrag formidlingslån	7	2 093	0		2 100
Fond inv.tilskudd Kornhaug bhg 2003	94	0	0		94
SUM	101	2 093	0		2 194

Generelt om bruk av og avsetning til disposisjonsfondet

Gausdal kommune budsjetterer med nettorammer på budsjettskjema 1B. Dette innebærer at rådmannen har myndighet til å foreta bruk/avsetning til disposisjonsfond dersom dette er delegert til rådmannen fra kommunestyret. Dette ble inntatt i kommunens delegeringsreglement § 8.

Spesifisering bruk av disposisjonsfondet

Tall i 1000

Spesifikasjon bruk av disposisjonsfond i driftsregnskapet	Budsjett- skjema	Plan- område	Regnskap	Budsjett
Generell bruk av disposisjonsfondet	1a		-20 998	-20 998
Bruk av fond enhetene - tidligere års overskudd	1b	div	-882	0
Bruk overskuddsfond kontrollutvalg	1b	1	-70	0
Bruk fond styrkningsmidler barnehagen	1b	4	-141	-190
Bruk forsikringsfond	1b	12	-10	0
Bruk fond, tilskudd løypemaskin		6	0	-500
SUM			-22 101	-21 687

Spesifisering avsetning av disposisjonsfondet

Tall i 1000

Spesifikasjon avsetning av disposisjonsfond i driftsregnskapet	Budsjett-skjema	Plan-område	Regnskap	Budsjett
Avsetning mindreforbruk 2015 til disposisjonsfond	1a		7 363	7 363
Avsetning til forsikringsfond	1b	1	150	150
Avsetning av ubrukte midler beredskap generelt u	1b	6	107	0
Avsetning av ubrukte midler knyttet til planer	1b	7	86	0
Avsetning av ubunde midler generelle utgifter og in	1b	13	1 650	1 650
SUM			9 356	9 163

Spesifisering bruk av bundet driftsfond

Tall i 1000

Spesifikasjon bruk av bundne driftsfond i driftsregnskapet	Budsjett-skjema	Plan-område	Regnskap	Budsjett
Bruk av næringsfond	1b	2	-1 299	-1 591
Bruk av gavefond	1b	12	-124	0
Bruk fond Landbrukskontor for Lillehammerregionen	1b	8	-126	6
Bruk fond Regionrådet for Lillehammerregionen	1b	8	-2 320	0
Bruk av selvkostfond avløp	1b	6	0	-712
Bruk fond DA-midler	1b	2	-1 605	0
Bruk fond Psykologstilling- tverrfaglige tjenester	1b	9	-260	0
Bruk fond Elgland og Kulturminneplan	1b	1	-271	0
Bruk fond Koordinator familieråd	1b	9	-663	0
Bruk av fond tidligere mottatt flomtilskudd	1b	2	-493	0
Bruk fond Holsfossen- Bøsbrua	1b	2	-175	0
Øvrig bruk av bundne fond	1b	div.	-533	-690
SUM			-7 869	-2 987

Spesifisering avsetninger til bundet driftsfond

Tall i 1000

Spesifikasjon avsetning til bundne driftsfond i driftsregnskapet	Budsjett-skjema	Plan-område	Regnskap	Budsjett
Avsetning til næringsfond	1a		1 829	1 300
Avsetning av renter bundne fond	1a		240	0
Avsetning til gavefond	1b	12	149	0
Avsetning vedrørende utbyggingsavtaler	1b	2	2 241	0
Avsetning vedr Regionrådet for Lillehammerregion	1b	8	3 618	0
Avsetning selvkostfond vann	1b	6	2 716	132
Avsetning selvkostfond avløp	1b	6	3 907	0
Avsetning selvkostfond septik	1b	6	112	15
Avsetning Kart- og delingsforretninger	1b	7	154	0
Avsetning DA-midler	1b	2	763	0
Avsetning Skolehelse-/helsestasjonstjeneste	1b	9	900	0
Avsetning Kompetansetilskudd	1b	11,12	645	0
Øvrig avsetning til bundne fond	1b	div	1 246	841
SUM			18 519	2 288

NOTE nr. 13 Strykninger

I regnskapsåret 2016 har Gausdal kommune et mindreforbruk på kr 10.873.660,- og har derfor ikke foretatt noen strykninger.

NOTE nr. 14 Opplysninger om egenkapitalkontoene**Prinsippendringer**

Endring av regnskapsprinsipper er plassert på egne balansekonti i regnskapet.

Det er ingen nye prinsippendringer i 2016

Tall i 1000

	01.01.2016	31.12.2016	Endring
Prinsippendring drift	7 705	7 705	0
Prinsippendring investering	0	0	0

Regnskapsmessig mindreforbruk i drift

Årets regnskap viser et mindreforbruk i drift på kr 10.873.660,-
Tabellen nedenfor viser sum mindreforbruk til disponering.

Tall i 1000

Regnskapsmessig mindreforbruk	Regnskap 2016	Budsjett 2016	Regnskap 2015
Årets disponering av mindreforbruk	-6 843	-6 843	-11 186
Nytt mindreforbruk i regnskapsåret	10 874	0	6 843
Totalt mindreforbruk til disponering	10 874		6 843

Regnskapsmessig udisponert i investeringsregnskapet

I regnskapet for 2015 viste investeringsregnskapet kr 0,- som udisponert. Investeringsregnskapet for 2016 har heller ingen udisponerte midler.

Tall i 1000

Regnskapsmessig udisponert	Regnskap 2016	Budsjett 2016	Regnskap 2015
Årets disponering	0	0	0
Nytt udisponert i regnskapsåret	0	0	0
Totalt udisponert til disponering	0	0	0

NOTE nr. 15 Kapitalkontoen

Noten viser årets bevegelse på kapitalkonto. En reduksjon av kapitalkontoen vil innebære reduksjon av eiendeler og økning lånegjeld. Økning av kapitalkontoen innebærer økning av eiendeler og reduksjon lånegjeld.

Tall i hele tall

KAPITALKONTO			
01.01.2016 Balanse (underskudd i kapital)	0,00	01.01.2016 Balanse (kapital)	354 122 462
Debetposter i året:		Kreditposter i året:	
Salg av fast eiendom og anlegg	5 899 082	Aktivering av fast eiendom og anlegg	83 362 952
Nedskrivninger fast eiendom	2 881 269	Oppskrivning av fast eiendom	0
Avskrivning av fast eiendom og anlegg	19 697 890		
Salg av utstyr, maskiner og transportmidler	0	Aktivering av utstyr, maskiner og transportmidler	-9 240 292
Nedskrivning av utstyr, maskiner og transportmidler	289 014	Oppskrivning av utstyr, maskiner og transportmidler	0
Avskrivninger av utstyr, maskiner og transportmidler	4 376 284	Kjøp av aksjer og andeler	1 257 800
Salg av aksjer og andeler	134 050	Oppskrivning av aksjer og andeler	0
Nedskrivning av aksjer og andeler	486	Utlån formidlings/startlån	7 817 932
Avdrag på formidlings/startlån	9 248 918	Utlån sosial lån	0
Avdrag på sosial lån	0	Utlån egne midler	0
Avdrag på utlånte egne midler	0		
Avskrivning sosial utlån	108 866	Oppskrivning utlån	50 057
Avskrevet andre utlån	0	Avdrag på eksterne lån	25 933 697
Bruk av midler fra eksterne lån	68 519 269	Urealisert kursgevinst utenlandslån	0
Urealisert kurstap utenlandslån	0	UB Pensjonsmidler (netto)	8 797 881
UB Pensjonsforpliktelse (netto)	0	Estimatawik pensjonmidler	0
Aga pensjonsforpliktelse	0	Reversing nedskrivning av fast eiendom	0
Estimatawik pensjonforpliktelse	0	Reversing nedskrivning av utstyr, maskiner og transportmidler	0,00
31.12.2016 Balanse Kapitalkonto	360 947 362	31.12.2016 Balanse (underskudd i kapital)	0

NOTE nr. 16 Investeringer i nybygg og nyanlegg

For den totale oversikten over investeringsprosjekter henvises til regnskapsskjema 2B hvor årets investeringer fremkommer i den første tabelloversikten og det videre blir vist til finansieringen av årets investeringer.

Nedenfor følger en detaljert oversikt over total bevilgning på noen utvalgte prosjekt i tillegg til forbruk og gjenstående bevilgning, samt eventuelt merforbruk på prosjekt.

Oversikt over vesentlige investeringer i nybygg og nyanlegg

Bevilgning nytt helsesenter, prosjekt 93144

	Bevilgning	Regnskap 2013	Regnskap 2014	Regnskap 2015	Regnskap 2016	Akkumulert	Gjenstående bev.
Brutto investeringsamme	33 500 000	414 784	11 115 411	21 497 225	422 849	33 450 269	49 731
Momskompensasjon	6 500 000	42 355	2 155 282	4 232 788	46 579	6 477 004	22 996
Netto investeringsramme	27 000 000	372 429	8 960 129	17 264 437	376 270	26 973 265	26 735

Bevilgning EPC, prosjektene 91310 og 97501-97520

	Bevilgning	Regnskap 2013	Regnskap 2014	Regnskap 2015	Regnskap 2016	Akkumulert	Gjenstående bev.
Brutto investeringsamme	35 600 000	119 081	213 047	13 189 687	16 773 951	30 295 765	5 304 235
Finansiering:							
Tilskudd	2 200 000	-	100 000	100 000	436 789	636 789	1 563 211
Momskompensasjon	7 000 000	-	24 741	2 479 544	2 928 080	5 432 365	1 567 635
Netto investeringsramme	26 400 000	119 081	88 306	10 610 142	13 409 082	24 226 611	2 173 389

Fjerdum skole og barnehage. Prosjekt 92307 og 92510

	Bevilgning	Regnskap 2016	Gjenstående bev.
Brutto investeringsamme	129 100 000	5 180 674	123 919 326
Momskompensasjon	24 900 000	926 974	23 973 026
Netto investeringsramme	104 200 000	4 253 700	99 946 300

Omsorgsboliger for yngre i Follebu. Prosjekt 93137

Tall i hele tall

	Bevilgning	Regnskap 2016	Gjenstående bev.
Brutto investeringsamme	30 150 000	5 735 201	24 414 799
Finansiering:			
Tilskudd fra Husbanken	10 000 000	-	
Momskompensasjon	5 700 000	1 098 885	4 601 115
Netto investeringsramme	14 450 000	4 636 316	19 813 684

NOTE nr. 17 Vesentlig overføringer mottatt til finansiering av investeringer

Gausdal kommune har mottatt følgende vesentlige overføringer til finansiering av investeringer i 2016

Tall i 1000

Overføringer	Beløp
Refusjon fra private: Utbyggingsavtaler	796
Statlig overføring- Skjønnsmidler flom 2013: Bøbrua 2015	530
Refusjon fra private: Bøbrua 2015	260
Refusjon fra staten til EPC-kontrakter	437
TOTALT	2 023

NOTE nr. 18 Selvkost

Eventuelt overskudd på selvkosttjenester vedrørende vann, avløp, renovasjon, slam, feiing, byggsak og kart/deling avsettes til selvkostfond.

Renovasjon utføres av det interkommunale selskapet GLØR IKS. Regnskap vedrørende renovasjon skal gå i balanse, kommunene har ikke anledning til å subsidiere renovasjon.

Oversikt gebyrfinansiert selvkosttjenester

Tall i 1000

	Vann	Avløp	Renovasjon	Slam	Feiing	Byggsak	Kart/deling	Plansak
A. Direkte utgifter	9 625	16 169	9 222	1 533	1 702	2 869	1 010	636
B. Indirekte utgifter	221	197	43	35	13	135	80	62
C. Kalk. Renter	123	66	-	-	-	-	-	-
D. Kalk. Avskrivninger	-	-	-	-	59	-	-	-
E. Andre inntekter	-	-	-	-	(100)	(163)	-	-
F. Gebyrgrunlaget	9 970	16 432	9 265	1 568	1 674	2 840	1 090	698
G. Gebyrinntekter	(12 563)	(20 273)	(9 344)	(1 673)	(1 693)	(2 391)	(1 438)	(63)
H. Årets finansielle resultat	(2 593)	(3 841)	(79)	(105)	(19)	449	(348)	635
I. Avsetning til selvkostfond	2 593	3 841	79	105				
J. Bruk av selvkostfond/fremføring av								
K. Kontroll sum (subsidiert)	0	0	0	0	-19	449	-348	635
L. Saldo selvkostfond pr 1.1	6 027	2 004	673	320				
M. Alternativkostnad ved bundet kapital på selvkostfond/fremføring av underskudd	-	-	-	-	-	-	-	-
N. Avsetning/bruk av selvkostfond	2 593	3 841	79	105	-	-	-	-
O. Kalkylerenter selvkostfond	123	66	12	6				
Saldo selvkostfond pr. 31.12	8 743	5 911	764	432				
P. Nøkkeltall:								
Q. Årets finansielle dekningsgrad i % (G/F)*100	126,01	123,37	100,85	106,73	101,15	84,18	131,98	9,06
Budsjertert dekningsgrad i %	102,00	96,15	98,90	100,60	102,10	61,00	59,00	*
Årets selvkostgrad i % (G/(F+I+J))*100	100,00	100,00	100,00	100,00	101,15	84,18	131,98	9,06

*) Det ble ikke lagt fram egne gebyrsaker til kommunestyret. Budsjertert finansiell dekningsgrad er dermed ikke oppgitt.

Vann og avløp: Kalkylerenter på fondet er medberegnet som en reduksjon av bruk av fond.

Feiing og kart/deling: Årets overskudd går med på å dekke tidligere års underskudd, derfor er det ikke avsatt til fond.

Kommentar til nøkkeltall:

Dekningsgrad:

Dersom gebyrinntektene er lavere enn gebyrgrunlaget, er det anledning til å øke gebyrene.

Selvkostgrad:

Selvkostgraden viser hvor stor andel av gebyr grunnlaget pr år som er finansiert ved gebyrinntekter. Selvkostgraden skal være 100 % med mindre kommunen subsidierer abonnentene.

Utvikling av dekningsgrad og selvkostgrad tre siste år

	2016		2015		2014	
	Dekningsgrad	Selvkostgrad	Dekningsgrad	Selvkostgrad	Dekningsgrad	Selvkostgrad
Vann	126 %	100 %	122 %	100 %	105 %	100 %
Avløp	123 %	100 %	103 %	100 %	97 %	100 %
Renovasjon	101 %	100 %	98 %	100 %	99 %	100 %
Slam	107 %	100 %	100 %	100 %	113 %	100 %
Feiing	101 %	101 %	108 %	108 %	103 %	100 %
Byggsak	84 %	84 %	65 %	65 %	54 %	54 %
Kart/Deling	132 %	132 %	151 %	151 %	46 %	46 %
Plansak	9 %	9 %	1 %	1 %	3 %	3 %

Selvkost GLØR

Renovasjon utføres av det interkommunale Renovasjonsselskapet GLØR IKS.

Foreløpig selvkost regnskap Renovasjonsselskapet GLØR IKS.

Regnskapet er ikke ferdig revidert og ikke vedtatt av selskapets styrende organer.

	Tall i 1000				
Inntekt/kostnad	2016	2015	2014	2013	2012
Driftsinntekter					
Renovasjonsgebyr Lillehammer	31 713	29 713	27 584	25 801	25 355
Renovasjonsgebyr Gausdal	8 790	8 431	7 817	7 289	7 180
Renovasjonsgebyr Øyer	8 515	8 103	7 340	6 758	6 628
Andre inntekter	6 889	6 256	5 550	5 351	5 820
Driftsinntekter	55 907	52 502	48 291	45 199	44 982
Lønnskostnader	22 657	22 422	17 875	18 503	18 500
Driftskostnader	28 415	24 541	25 094	25 645	25 509
Avskrivninger	4 682	4 395	4 154	3 943	3 716
Sum driftskostnader	55 754	51 358	47 123	48 091	47 724
Driftsresultat	153	1 145	1 168	-2 892	-2 742
Kalkulerte renter av investeringer	366	441	648	725	550
Selvkostresultat	-212	704	519	-3 617	-3 292
Beløp selvkost GLØR IKS					
Antall brukere	22 863	22 174	21 834	21 656	21 116
Renovasjonsgebyr selvkost ¹⁾	-9	32	24	-167	-156
Avskrivningsgrunnlag (beløp i 1000 kr)	21 724	22 739	24 186	23 359	
Gjennomsnittlig SWAP-rente på 5 år tillagt 0,5 % (jfr H-3/14 - Retningslinjer for beregning av selvkost for kommunale betalingstjenester)	1,68 %	1,94 %	2,68 %	3,09 %	
Nøkeltall	2016	2015	2014	2013	2012
Dekningsgrad i %	99,62 %	101,36 %	101,09 %	92,59 %	93,18 %

¹⁾ Beløpet representerer hva merkostnaden (minusfortegn) evt. mindrekostnaden (uten fortegn) har vært ved å produsere et renovasjonsabonnement

NOTE nr. 19 Usikre forpliktelsler og hendelser etter balansedagen

Gausdal kommune har ingen usikre forpliktelsler og hendelser etter balansedagen for 2016.

NOTE nr. 20 Spesifikasjon av uvanlige og vesentlige poster og transaksjoner

Skatt og inntektsutjevning

Tall i 1000

Type inntekt	Regnskap	Budsjett	Avvik
Skatt på formue og inntekt	141 000	131 949	9 051
Inntektsutjevnenende tilskudd	27 471	29 279	-1 808
Rammetilskudd	164 943	164 500	443
SUM	333 414	325 728	7 686

Refusjon ressurskrevende tjenester

Gausdal kommune har anført en inntekt på 9.950.000 kr vedrørende refusjon ressurskrevende tjenester i 2016.

Tap på fordringer

Kommunen har bokført reelle tap på fordringer i 2016 tilsvarende 705.164 kr. Balansen inneholder tidligere avsetning til tap på fordring på 462.130 kr. Dette anses å være tilstrekkelig for de kundefordringene som kommunen har utestående per 31.12.2016, og det er derfor ikke foretatt ytterligere avsetning til tap på fordringer i 2016.

NOTE nr. 21 Virkning av endring av regnskapsprinsipper, regnskapsestimer og korrigerings av tidligere års feil.

Kommunen har ikke hatt endring av regnskapsprinsipper, regnskapsestimer eller korrigerings av tidligere års feil.

NOTE nr. 22 Eiendeler, gjeld og EK overdratt til KF ved etablering. Eiendeler gjeld og EK mottatt fra KF ved avvikling.

Kommunen har ingen kommunale foretak.

NOTE nr. 23 Mellomværende med KF/§ 27

Kommunen som rettssubjekt består av kommunen selv, kommunale foretak og interkommunalt samarbeid med egne særregnskap.

Per 31.12.2016 har Gausdal kommune en kortsiktig gjeld til Innlandet Revisjon IKS på kr. 105.669,- etter avregningen av total ressursbruk for revisjon for 2016.

NOTE nr. 24 Overføringer til/fra § 27- samarbeid

Kontorkommunen for et interkommunalt samarbeid skal føre regnskap for dette samarbeidet og kontorkommunen skal opplyse om samarbeidets utgifter og inntekter i noten. Noten omfatter overføringer fra deltagende kommuner, samt egne driftsutgifter og driftsinntekter. Resultat skal også fremkomme og hvordan dette er disponert.

Gausdal kommune fører ikke regnskap for samarbeid ut fra kommunelovens § 27, men kommunen har fire samarbeid hjemlet i kommunelovens § 28. Disse omtales i denne noten.

Gausdal kommune fører regnskap for følgende interkommunale samarbeid:

Regionrådet for Lillehammerregionen

Disponerer utviklingsmidler fra Oppland fylkeskommune, Øyer, Lillehammer og Gausdal kommuner. Kommunens utgift til samarbeidet er utgiftsført på planområde 2 Næring og miljø.

Tall i 1000		
Regionrådet i Lillehammerregionen	Utgifter	Inntekter
Overføring fra Øyer kommune		-333
Overføring fra Lillehammer kommune		-333
Overføring fra Gausdal kommune		-333
Overføring fra Oppland fylkeskommune		-2 500
Resultat av overføringer		-3 500
Øvrige inntekter		-241
Driftsutgifter	2 443	
Resultat av samarbeidet	-1 298	
Avsetning til bundne fond	3 618	
Bruk av bundne fond		-2 320
Sum	-	

Felles Landbrukskontor for Lillehammerregionen

Samarbeid mellom Gausdal, Øyer og Lillehammer kommuner.
Kommunens utgift til samarbeidet er utgiftsført på planområde 2 Næring og miljø.

Tall i 1000

Felles landbrukskontor i Lillehammerregionen	Utgifter	Inntekter
Overføring fra Øyer kommune		-1 788
Overføring fra Lillehammer kommune		-2 360
Overføring fra Gausdal kommune		-3 003
Resultat av overføringer		-7 150
Øvrige inntekter		-136
Driftsutgifter	6 902	
Resultat av samarbeidet	-384	
Avsetning til bundne fond	385	
Bruk av bundne fond		-1
Sum	0	

Tabellen beregnes ut i fra funksjonen «Felles landbrukskontor»

Eioff- samarbeid vedrørende SD-anlegg

Samarbeid mellom Oppland fylkeskommune, Lillehammer og Gausdal kommuner. Formålet med avtalen er å ansette en person i 100 % stilling som skal ha som hovedoppgave å følge opp de tre parters SD-anlegg på de respektive bygg. Dette for å utnytte, videreutvikle og optimalisere driften av anleggene/byggene, og derigjennom få en best mulig energiøkonomisk drift samt sikre et best mulig innemiljø i byggene.

Kommunens utgift til samarbeidet er utgiftsført på planområde 7 Bygg/ Eiendom/ Areal.

Tall i 1000

Eioff-samarbeid vedrørende SD-anlegg	Utgifter	Inntekter
Overføring fra Gausdal kommune		-146
Overføring fra Lillehammer kommune		-290
Overføring fra Oppland fylkeskommune		-291
Resultat av overføringer		-727
Øvrige inntekter		
Driftsutgifter	727	
Resultat av samarbeidet	0	
Avsetning til bundne fond		
Bruk av bundne fond		
Sum	0	

Frisklivssentral for Lillehammerregionen

Samarbeid mellom Gausdal, Lillehammer og Øyer kommuner.
Kommunens utgift til samarbeidet er utgiftsført på planområde 11 Helse.

Tall i 1000

Frisklivssentral for Lillehammerregionen	Utgifter	Inntekter
Overføring fra Øyer kommune		-278
Overføring fra Lillehammer kommune		-735
Overføring fra Gausdal kommune		-291
Resultat av overføringer		-1 305
Øvrige inntekter		-371
Driftsutgifter	1 440	
Resultat av samarbeidet	-236	
Avsetning til bundne fond	236	
Bruk av bundne fond		
Sum	-0	

TILLEGG TIL REGNSKAPET

Tillegg nr 1. Kommunens fondsbeholdning pr 31.12.2016

Konto	Kontonavn	31.12.2016	31.12.2015
Bundne driftsfond			
251080100	Næringsfond	-20 639	-19 869
251080102	Næringsfond komm.dep.	-76	-76
251080103	Bygdeutviklingsfond	-88	-87
251080104	Skogavgiftsfond	-84	-84
251080119	Holsfossen, tilskudd Eidsiva	-418	-600
251080134	Ekstraordinære skjønnsmidler flom 2011 prosjekt 86510	0	0
251080135	Ekstraordinære skjønnsmidler flom 2013 prosjekt 86511	0	-500
251080136	Innovasjonsskole	-55	-55
251080137	KS-K lederutvikling	-25	-25
251080180	Fellestiltak Skei (J.Sylte)	-208	-159
251080181	Utbyggingsavtale Kankerud fjelltak	-209	-170
251080182	Fellestiltak Værskei	-5	-2
251080183	Fellestiltak Espedalen	-85	-62
251080184	Utbyggingsavtale Myre/Enge GS-veg	-608	-303
251080185	Landbruk-Stiprosjekt	0	0
251080186	Landbruk-Storfuglprosjekt	-11	-8
251080187	Utbet.avtale Berg og Dahl massetak	-25	-20
251080188	Utbet.avtale Skei fjellgrend	-457	-302
251080189	Utbet.avtale Skei sør	-2 094	-504
251080190	Utbyggingsavtale Gausdal Kalk	-34	-24
251080200	Bildetelefon Svatum skole	0	0
251080201	Prosjekt Pusterom	-20	-20
251080202	Kunnskapsløftet/kompetansemidler skole	-10	-10
251080203	Kultursekken	-199	-153
251080204	Elevrådsmidler Gausdal ungdomsskole	-38	-36
251080205	Elevråd Fjerdum skole	-7	0
251080206	UiU-ungdomsskole i utvikling	-174	0
251080252	Språkforståelse min.barn bhg	-93	-81
251080253	Skjønnsmidler barnehager	-812	-812
251080254	Skjønnsmidler barnehager - vedlikehold eiendom	-314	-314
251080256	Skjønnsmidler bhg- pers rom Fjerdum	-8	-8
251080257	Barnehager, kompetanse- og kvalitetsmidler	-75	-19
251080258	Rammefinansiering bhg.sektor	-6	-6
251080259	Barnehage - tilskudd spes ped fra kommuner	-25	-25
251080261	Videreutdanningsmidler Fjerdum bhg	-10	0
251080262	Videreutdanningsmidler Forset bhg	-26	0
251080290	Gavefond Frivilligsentralen	-6	0
251080300	Gavefond V. distrikt	-202	-200
251080301	Gavefond Ø. distrikt	-540	-534
251080302	Gavefond GAVO	-3	-3
251080303	Gavefond Bjørkvin	-17	-17
251080304	Gavefond Flatland	-26	-15
251080305	Psykiatrimidler	-116	-116
251080306	Kvalifisering, ufaglærte	-23	-23

251080307	FYSAK	-7	-7
251080310	Rehab - videreutdanning	-10	-10
251080311	Rehab - Prosjekt 83306 Partnerskapsavtale	0	0
251080313	Tilskudd omsorgsplanen 2014	-1	-1
251080314	Trivsel i øyeblikket prosj. 83124	-5	-5
251080316	Øyeblikkelig hjelp prosjekt 83308	-1	-1
251080317	Videreutdanning psykiatri	0	0
251080318	Tverrsektorielt folkehelsearbeid	-200	-200
251080319	Kompetansemidler FM Follebu oms. distr	-130	-5
251080320	Kompetanseløft demens	-31	-31
251080321	Komp.tilskudd enhet 37 hverdagsrehab.	-174	0
251080322	Komp.tilskudd enhet 34 hverdagsrehab.	-169	0
251080323	Komp.tilskudd enhet 35 hverdagsrehab.	-177	0
251080324	Tilskudd 2 flyktning	-107	0
251080351	Rusforeb. tilt. - Gjøvik-mod.	-33	-33
251080353	Koordinator familieråd pr 83502	-202	-865
251080354	KoRus-tidlig intervensjon prosjekt 83416	-150	0
251080355	Interkommunalt rusarbeid prosjekt 83601	-30	-30
251080357	Kommunepsykolog 83422	0	-31
251080360	SLT (barnevern) prosjekt 83421	0	0
251080361	Kommunepsykolog 2	0	-260
251080362	Skolehelsetjeneste	-750	0
251080400	Etablerings-/Utbedringstilskudd	-877	-879
251080401	Avsetning til tap på formidl.lån	-121	-121
251080402	Bostøttefond	-21	-21
251080403	Faglig forum sosialtjenesten	-3	-3
251080405	Styrking kommunalt arbeid m/rusmisbrukere	-28	-28
251080406	NAV - barnefattigdom prosjekt 83419	-94	-188
251080407	Gave aktiviteter barn/unge flyktninger	-1	-17
251080500	Dans uten grenser - kulturskolen	-855	-855
251080501	Ungdomsrådet	-105	-105
251080502	Gave til Lys og varme	-5	-5
251080503	Prosjekt 82502 -skolekorps	0	-100
251080504	Ungdomsklubben	-137	-137
251080505	Aulestadprosjektene	0	0
251080506	Gaver til ungdomsklubb	-36	-36
251080507	UKM-arrangement	-10	0
251080550	Ung møter gammel	-12	-12
251080551	Frivillighetssentralen	-196	-250
251080552	Frivillighetssentralen-Sommerleir	-19	-19
251080553	Den Kulturelle SpaserStokken	-69	-85
251080600	Selvkostfond vann	-8 743	-6 027
251080601	Selvkostfond avløp	-5 911	-2 004
251080602	Selvkostfond renovasjon	-763	-596
251080603	Selvkostfond slam	-432	-320
251080610	Matrikkelforbedring pr.86311	-154	0
251080650	DA-midler	-2 000	-2 817
251080700	RL - Udisponert	-2 442	-887
251080703	RL-Vintersportsregionen	-94	-94
251080706	RL-prosjekter 2009	-3 701	-3 958
251080800	Viltstellmidler	-100	-94
251080801	Fiskestellmidler	-51	-47

251080802	Prosjekt Øyerfjellet	0	0
251080803	Turistkart	-20	-20
251080804	Trekkelg i Sør-Gudbrandsdal	-91	-91
251080805	Viltkartlegging	-10	-10
251080806	Kommunalt viltfond	-39	-31
251080807	Fjellplan	-5	-5
251080808	Ekstraordinært tilsyn	-2	-2
251080809	Seterpakken	-19	-19
251080810	Overskudd Felles landbrukskontor	-1 080	-696
251080812	Utstilling forvaltningsknutepunkt	-36	-40
251080813	Skog og trebruk	0	0
251080814	Vekst og kunnskapsutv landbruket 2013-2015	0	0
251080815	Fjellprosj-bedre grovforproduksjon	-27	-149
251080816	Kulturminneplan	0	-77
251080817	Elgland	0	-194
251080900	Mind the gap	0	-182
251080950	Ernæring Frisklivssentralen	-236	0
	Sum bundne driftsfond	-58 593	-47 942
	Ubundne investeringsfond		
253080010	Kapitalfond	-3 373	-2 234
253080020	Kraftfond investeringer	-8 451	-8 451
253080040	Miljøstasjon	-70	-70
253080050	Boligfond	-260	-260
253080060	Utlånsfond tilknytningsavg. VA	-400	-400
253080070	Salg Svatsum skole	-904	-904
253080090	Inv.midler felles brannsamarbeid	-305	0
253080100	Flomsikring Fossberg	-300	0
	Sum ubunde investeringsfond	-14 062	-12 318
	Bundne investeringsfond		
255080010	Ekstrarod. avdrag formidlingslån	-2 100	-7
255080020	Inv.tilskudd Kornhaug bhg 2003	-94	-94
	Sum bunde investeringsfond	-2 194	-101
	Disposisjonsfond		
256080010	Reservefond	-3 003	-19 988
256080020	Garantifond	-345	-345
256080030	Kraftfond	-5 398	-5 398
256080040	Investeringsfond	-7 120	-7 120
256080041	Disp.fond investering Fjerdum skole	-20 600	-20 600
256080050	Flyktingefond	-1 672	-22
256080060	Aksjeutbytte LGE	-1 351	-1 351
256080070	Rusforeb. tiltak (F-sak 46/01)	-42	-42
256080080	Asylmottaksfond	-579	-579
256080090	Bufferfond plassering likviditet	-604	-604
256080100	Forsikringsfond	-730	-590
256080110	Hengebrua Follebu	-2	-2
256080130	Fond tilskudd spredt boligbygging	-100	-100
256080140	Fond enhetsresultater	-10 196	-8 338
256080150	Bufferfond enhetsresultater	-1 710	-1 190
256080160	Videreutdanningsfond	-138	-138
256080170	Erkjentlighetsgaver	-4	-4
256080180	Klimaplan	-32	-32
256080190	Kommuneplanens samfunnsdel	0	0

256080200	Voksenoppl,prosjekt	-22	-22
256080210	Veiledningsprosj. gr.skolen	-281	-281
256080220	Kompetansemidler barnehagene	-34	-34
256080221	Kornhaug barnehage,lekestativ	-13	-13
256080230	Voksenoppl, fond asylundervisning	-303	-303
256080240	Funksjonshemmede barn i barnehage	-696	-837
256080250	Utviklingsmidler skole,rest	-424	-424
256080251	Fond NTNU Logopedutdanning	-37	-37
256080260	Etablering lokalt NAV-kontor	-148	-148
256080270	Demensmidler	-1 586	-1 586
256080280	Egenandel TRUST-prosjektet	-317	-317
256080290	Turkart - Vestfjellet	-52	-52
256080300	Friluftskart - Seg. Bru	-31	-31
256080310	Reg. av camping - Vestfjellet	-40	-40
256080320	Kalstadbrua	-2	-2
256080330	ENB-prosjekt	-83	-83
256080340	Miljøtiltak	-130	-130
256080350	Friluftsliv (Landbruk)	-17	-17
256080360	Rockemusical	0	0
256080370	Tilskudd Randsfjordmuseene	-10	-10
256080380	Midler idrettskonsulent	-175	-175
256080390	Fond Kommunplan	-366	-366
256080400	Fond Vegprosjekt Olstad - Skei	-403	-403
256080410	Brannsamarbeid	-540	-540
256080420	Diverse plansaker med prosjekt	-773	-579
256080430	Renter LGE - Kommunedelpl. KS-28/00	-38	-38
256080440	Renter LGE - Omst.prosj. landbruk	-100	-100
256080450	Renter LGE - Espedalen	-15	-15
256080460	Renter LGE - Nettverk ressurspersoner	-32	-32
256080470	Renter LGE - Diverse fra 1999 og tidl.	-24	-24
256080480	Renter LGE - Sevicetorg	-50	-50
256080490	Renter LGD - Egenutv mindre bedrifter	-6	-6
256080500	Renter LGE - Nør.tiltak 2001	-95	-95
256080510	Renter LGE - Sykefraværprosjekt	-23	-23
	Sum disposisjonsfond	-60 490	-73 254
	SUM FOND	-135 339	-133 616